

บทที่ 4

วิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการให้การเรียนรู้

ทางการเมืองแก่ประชาชน

ครั้งที่เกิดเหตุการณ์นองเลือดเดือนพฤษภาคม 2535 สื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ได้มีบทบาทในการนำเสนอข่าวสาร และข้อเท็จจริงไปสู่ประชาชนอย่างมาก ประกอบกับ เทคโนโลยีในด้านข่าวสารได้พัฒนาไปอย่างมาก การเสนอข่าวจึงเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น หลังจากเหตุการณ์นองเลือดยุติลง ประชาชนชาวไทยได้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองและมีความต้องการรับข่าวสารโดยเฉพาะข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น ทำให้สื่อมวลชนมีบทบาทและมีอิทธิพลต่อความรู้สึกริเริ่มคิดของประชาชนมากขึ้นตามไปด้วย

การเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535

ในการวิเคราะห์การเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายในขณะนั้น จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์แนวนิยม (popular newspaper) และหนังสือพิมพ์มติชน ผู้จัดการรายวัน และสยามโพสต์ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ (quality newspaper) โดยศึกษาในช่วงระยะเวลา นับตั้งแต่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ยุบสภาเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2535 จนถึงวันเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 13 กันยายน 2535

การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับดังกล่าว มุ่งที่จะศึกษาประเด็นดังต่อไปนี้
คือ

1. ขอบข่ายและรูปแบบของการเสนอข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน-

ราษฎร เพื่อที่จะได้ทราบจุดเน้นของการทำหน้าที่เสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ โดยศึกษาถึงความเข้มข้นในการเสนอข่าวจากจำนวนและเนื้อที่ของการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

2. ศึกษาทวิจรรย์อันประกอบด้วยบรรณาธิการและบทความต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของทัศนคติและความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่มีต่อการเลือกตั้ง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างและหล่อหลอมความคิดเห็นของสาธารณชน ซึ่งเป็นผู้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์โดยทั่วไป

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นการเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 กลุ่ม โดยให้ไทยรัฐเป็นตัวแทนของกลุ่มแนวนิยม และมติชนเป็นตัวแทนของกลุ่มคุณภาพเป็นหลัก

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ก่อนหน้าที่จะมีการยุบสภา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการพิมพ์จากหน้าในวันจันทร์-ศุกร์ ฉบับละ 32 หน้า ส่วนในวันอาทิตย์จะเหลือฉบับละ 24 หน้า โดยมีนายไพฑูรย์ สุนทร เป็นบรรณาธิการ ลักษณะของการจัดหน้าและคอลัมน์ต่าง ๆ มีดังนี้

หน้า 1 และหน้า 11 เป็นข่าวประจำวันและคอลัมน์ "สำนักข่าวหัวเขียว"

หน้า 2 ข่าวต่างประเทศ

ข่าวหน้าต่างโลก โดย ยูเรนัส

ข่าวปกิณกะต่างแดน สลับ โลกสีเขียว โดย แสงชัย สุนทรวัฒน์

ข่าวสั้น รอบโลก

หน้า 3 บทบรรณาธิการ

บทวิจารณ์การเมือง

คนหลังข่าว โดย ไม้เมืองกรุง

- การ์ตูนล้อการเมือง
- "ชายคาน้ำ 3" โดยฉลามเขียว
- ข่าวการเมืองและข่าวราชการ
- หน้า 4 บุคคลในข่าวเป็นข่าวทั่ว ๆ ไป และรูปข่าวสังคม
- หน้า 5 "เหะเหะพาที" โดยชุม
- "หมายเหตุประเทศไทย" โดย ลมเปลี่ยนทิศ
- "คุณภาพสังคม"
- การ์ตูนล้อการเมือง "ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน" โดย ชัย ราชวัตร
- หน้า 6 สารพันปัญหา เป็นการตอบปัญหาทั่ว ๆ ไปโดยจิ้งจก สีเขียว กล้าได้
กล้าเสีย เป็นบทวิจารณ์ โดย สายล่อฟ้า สองตำรวจ โดย สหภาพ
- หน้า 7 ข่าวเศรษฐกิจและบทวิจารณ์ทางด้านเศรษฐกิจ
- หน้า 8 ข่าวการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและเยาวชน
- ยุทธจักร ดงขมิ้น โดยเสถียรพงษ์ วรรณปก
- มุมข่าวราชการ โดย ซี 12
- หน้าต่างครุ เป็นการตอบปัญหาเกี่ยวกับครูและการศึกษา สลับกับ
ฟุตบอลพอไฟ โดย แสงชัย สุนทรวัฒน์
- ชกหลังข่าว ลักษณะเป็นข่าวแซว
- หน้า 9, 12, 15, 16, 18, 20, 24, 25-32 เป็นหน้าโฆษณา โดยบางหน้าจะแทรก
ดวงดาวของท่าน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ดวงชะตาประจำวัน
- ขบวนการแก๊จน เป็นบทความของ ประยูร จรรย์วาทย์ และข่าว
ต่อจากหน้า 1 และหน้าอื่น ๆ บ้าง
- หน้า 13 โฆษณาย่อยประมาณ 2/3 หน้า และข่าวสั้นสมัครงาน งานคือเงิน
ข่าวบริการ สายธารแห่งศรัทธา และบทความด้านการเกษตร ดินต้อง
หมั่นพิน ปิ่นต้องหมั่นยิง
- หน้า 14 โฆษณาประมาณครึ่งหน้า และข่าวบันเทิง

- หน้า 17 ข่าวดำเนินการจากหน้า 1 และหน้าอื่น และ เหล็กกล้าที่ชั้นอาสา บ่งเสี้ยนสังคม
เป็นบทวิจารณ์ปัญหาทั่ว ๆ ไป แทรกด้วยกรอบ ข่าวสั้นทันโลก
- หน้า 19 จะเป็นข่าวสตรี ข่าวสังคม คัทลียาจีระจำ เป็นข่าวสังคม
- หน้า 21 ข่าวบันเทิง
- หน้า 22 ข่าวกีฬา
- หน้า 23 ข่าวกีฬา

ก่อนหน้าวันที่ 30 มิถุนายน 2535 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการเสนอข่าวด้านการเมือง
มาตลอด โดยเน้นความเคลื่อนไหวการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและบทบาทของ
นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี และข่าวเกี่ยวกับพลเอกสุจินดา คราประยูร ผู้นำ รสช.
รวมทั้งข่าวสืบเนื่องจากเหตุการณ์นองเลือดเมื่อเดือนพฤษภาคม 2535 อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมี
การยุบสภาและเลือกตั้งใหม่ นับตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2535 จนถึงวันเลือกตั้ง หนังสือพิมพ์
ไทยรัฐยังให้ความสนใจในการเสนอข่าวอาชญากรรมและข่าวประเภทสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็น
ของประชาชนทั่วไปมากกว่าดังจะเห็นได้ดังนี้

- 30 มิถุนายน 2535 สิ่ง "ยุบสภา" วันนี้แล้ว "13 กันยา" เลือกตั้ง
- 1 กรกฎาคม 2535 4 ฝ่ายค้านบึกตั้งแนวร่วมประชาธิปไตย
 - 2 กรกฎาคม 2535 ริดต๋อย 3 ช.ม.! สอบเครียด "บึกเต้" ระนุ "บึกสุ" สิ่ง
 - 3 กรกฎาคม 2535 ระเบิดตุ้มसानายกเทศมนตรี 3 ศพสยอง
 - 4 กรกฎาคม 2535 มีอริโมตรระเบิดสังหาร 3 ศพ นายกลีกล้วยน้องเป้าะ
 - 5 กรกฎาคม 2535 ปิดสวะไม่รับผิดชอบ ร.ร. "ท่า" ปิดโยนกลองเจ้าของรด
 - 6 กรกฎาคม 2535 แจเช็กซ์ไทยสาสนมัวกันเปรอะ
 - 7 กรกฎาคม 2535 "น้ำชาติ" คัมแบ็กกลับหัวโขนนชาติไทย
 - 8 กรกฎาคม 2535 "เศรษฐี" พันล้านติดเฮดส์ "อ๊อบ" กับสาวไฮโซฯ
 - 9 กรกฎาคม 2535 ตำรวจพลีชีพจับตาย ถล่ม 3 ศพ! โจรจับตุ้มลูกสาวเสีย
 - 10 กรกฎาคม 2535 สิ่งยกเลิกอานาจทหารปราบม็อบ
 - 11 กรกฎาคม 2535 นังมฤตยู! 10 ล้อข้ามเกาะถล่ม รตอ.

- 12 กรกฎาคม 2535 แจกแหวกแนว! เลื่อยยนต์ชาติพัฒนาสั่งสู้ศึก
- 13 กรกฎาคม 2535 บุกห้องนอน "พรพิมล ธรรมสาร" จิกหัวจอยิง
- 14 กรกฎาคม 2535 ทะลวงอกซ่าเปลือยพยาบาลสาว
- 15 กรกฎาคม 2535 ชวน หลีกภัย ไม่ขอโตด้วยวิธีโกง
- 16 กรกฎาคม 2535 ระเบิดถล่ม! เวียนเทียนตายเจ็บนับสิบ
- 17 กรกฎาคม 2535 อานันท์ได้ปฏิบัติเป็นกบฏ "เต๋" เจอตอ
- 18 กรกฎาคม 2535 ถล่มเอ็ม 16 ไล่หัวหักไล่หัวซ่าประจาน
- 19 กรกฎาคม 2535 แม่เฒ่าแผลงฤทธิ์ทับตีนแมวตัวกับดักมรณะ
- 20 กรกฎาคม 2535 สมเด็จพระบรมฯรับสั่งให้ข้อคิดวัยรุ่น
- 21 กรกฎาคม 2535 อัคพระพินศึกปทุมวันระอุแจแจเหล็ก
- 22 กรกฎาคม 2535 "ติงลิ" แผลงฤทธิ์ปลดบึกตุ้ย เขี่ยพัน "โทรทัศน์"
- 23 กรกฎาคม 2535 17 ทรชนเห็นงามข่มขืนโจด กักขัง 2 วัน 3 คืน
- 24 กรกฎาคม 2535 คนนับหมื่นตะลึงตา "อัศจรรย์" ศพพุ่งพวง
- 25 กรกฎาคม 2535 สังขารคืนสู่ธุลีดิน "วันนี้เฒ่า" พุ่มพวง ดวงจันทร์
- 26 กรกฎาคม 2535 แฟน 2 แสน่สุดอาลัยเฒ่าพุ่มพวง
- 27 กรกฎาคม 2535 มวยหักด่านเข้ารอบสองโอลิมปิก
- 28 กรกฎาคม 2535 "ชวน" งง "แฉ้ว" ขอฟัก มารสุดมั่วเบี้ยว-หักหลังลง ส.ส.
- 29 กรกฎาคม 2535 โจรหักด่านลอบคมบุกล้างคองต์บ้าน "ภา สารสิน"
- 30 กรกฎาคม 2535 ทหารคารามลั่นยังหวง "ตุ้ย" อย่าลู่ไล่เกินใจ
- 31 กรกฎาคม 2535 บ้าระห่ำกลางฝนชน 15 ศพ ตีนผี บขส. ก่อเหตุ
- 1 สิงหาคม 2535 บินไทยระเบิดสนั่นหิมาลัย
- 2 สิงหาคม 2535 ย้ายยกกระบี่แดงเต๋-ตุ้ย
- 3 สิงหาคม 2535 "อานันท์" กบดาน รพ. เข้มลากเอ็ม 79 คู่กัน
- 4 สิงหาคม 2535 อาคมฮีดพิชิตเหรียญทองแดงชนะ 9-0
- 5 สิงหาคม 2535 รถเมล์รีดคนจนอีก 50 สต. ทั้ง ขสมก. มินิบัส

- 6 สิงหาคม 2535 ยิงเผาชนเจ้าคณะสระบุรีชวางทุจริต
- 7 สิงหาคม 2535 ปีกสุปารมีคัมชอย ทหารพรบอวยพรเบริชเดย์
- 8 สิงหาคม 2535 ระ-โอดะ บ้านแตก
- 9 สิงหาคม 2535 สาลักน้ำเนาจุน "ไอ้เซ่" โผล่เงาแม่น้ำสุพรรณ
- 10 สิงหาคม 2535 เลือกตั้งคุดยงโหดหัวคะแนนฆ่าอีกศพ!
- 11 สิงหาคม 2535 ไจรป่าด้อมอมสาวโสมปล้นสาวท
- 12 สิงหาคม 2535 เต็งผู้การ หยิบเข้าประจำ ทอ.
- 13 สิงหาคม 2535 ถวายพระราชสดุดีมหาราชาธิเนนามแม่แห่งชาติ
- 14 สิงหาคม 2535 ระเบิดหาดใหญ่ฝีมือโจรพูล
- 15 สิงหาคม 2535 ล่า 4 สัตกรตัวการระเบิดหาดใหญ่
- 16 สิงหาคม 2535 มิดจ้อคอสาวขี้คุกคลังขอบบ "อานันท์"
- 17 สิงหาคม 2535 มาถึงในกรุงเทพแล้ว ชุกระเบิดต่อชนวนถังแก๊ส
- 18 สิงหาคม 2535 ผวา "ระเบิด" กันทั่วกรุงจับตามือที่ 3 แทรก
- 19 สิงหาคม 2535 โผนายพลตลอด "วินิจ" วิต! "จาริก" ออก
- 20 สิงหาคม 2535 "แดงใหญ่" ติดต่อขอมอบตัวกลัวตาย!
- 21 สิงหาคม 2535 ปาระเบิดพิธีกรมองต่างมุม "เจิมศักดิ์"
- 22 สิงหาคม 2535 จสต.หิงบำเลียดลากปืนฆ่ารวเมียน้อย 2 ศพ
- 23 สิงหาคม 2535 ละเลงเลียดบิลลีเข็มว้ยรุนตีกันยับ
- 24 สิงหาคม 2535 ชุรกิจที่ดิน - 4 ศพฆ่า 2 แม่ลูกดับพร้อมคนงาน
- 25 สิงหาคม 2535 ทมก.ออกเดช "เต็ง" นอก.องครักษ์
- 26 สิงหาคม 2535 เต็ดมือปืน 4 ศพพรวด! บริษัทรับจ้างฆ่า
- 27 สิงหาคม 2535 วิทยุฆาตหลอน 13 ศพ "เฮียน" "ไอ้ตีนผี" ฟังพระ
- 28 สิงหาคม 2535 กระชากหน้ากากพวกกินผี กระสีองานทุ่งพวง
- 29 สิงหาคม 2535 เลือกตั้งเข็มจัด "เต็ง" พตอ. รอง ผวจ.-นอก.
- 30 สิงหาคม 2535 "เด็กจิว" ร่วงอีกฆ่า 2 ศพ ตัดหัวคะแนน

- 31 สิงหาคม 2535 ฆาตกรลึกลับฆ่าหญิงสาวเผาพรานคดี
- 1 กันยายน 2535 ศพสาวข้างป้อมถึงวิภคตีเผาโรงพัก
- 2 กันยายน 2535 พบคอนโดเสฟสุชคู่ฆ่าทั้ง นักธุรกิจที่ดินเกย์
- 3 กันยายน 2535 จับฆาตกรแจแผนฆ่าเผาหญิงสาวเศรษฐี
- 4 กันยายน 2535 ใจสลาย-วิ่งเตลิด "ซี 8" คลังพลาศคิว รอง ผวจ.
- 5 กันยายน 2535 หลักฐานผ่าน. ทมก. เตรียมจับตัวแสบชื่อเสียง
- 6 กันยายน 2535 รมช. ศึกษาระวังศพไม่สวย "ระเบิด" ชู่เดือน
- 7 กันยายน 2535 มติ 4 ว่าที่นายกฤษฎาภิสมาดัดเส้นเลือด รสช.
- 8 กันยายน 2535 สอบ สปช. ล้างบางพัน 7 กังฉินเขมือบ "136 ล้าน"
- 9 กันยายน 2535 ได้แล้ว-คดีเอกของ ทมก. จับชื่อเสียง
- 10 กันยายน 2535 พร้อมจับได้ทันที 8 ปี ศึกษาคดีใหญ่ระดับชาติ
- 11 กันยายน 2535 ค้นเหล็ก ร.ร. ดุสิตธานี ชู่ระเบิด "นุกูล"
- 12 กันยายน 2535 แจกกระเหยียงโหดไล่ฆ่า ดชด. 5 ศพ เช่น เกมมรภ
- 13 กันยายน 2535 ไค้งสุดท้ายเลือกตั้งชื่อสะบัด ทมก. ตามจี้ไม่ลดละ

จะเห็นได้ว่าตลอด 76 วัน ไทยรัฐได้ให้ความสำคัญในการพาดหัวข่าวใหญ่เกี่ยวกับข่าวอาชญากรรมเป็นส่วนใหญ่ (37 วัน) โดยเป็นข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรมและอุบัติเหตุใหญ่ ๆ ในขณะที่เดียวกันก็เสนอข่าวที่ประชาชนสนใจรองลงมา (28 วัน) เช่น จากข่าวเกี่ยวกับ รสช. และทหาร ข่าวงานศพพุ่มพวง ดวงจันทร์ ข่าวการแข่งขันมวยโอลิมปิก ข่าวการโยกย้ายตำรวจ ข่าวทุจริต สปช. ข่าวเช็กส์ ข่าวดารา เป็นต้น และนำเสนอพาดหัวข่าวใหญ่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอันดับสาม (11 วัน)

อย่างไรก็ดีในการพาดหัวข่าวหน้า 1 ของไทยรัฐ โดยปกติจะมีลักษณะแบ่งเป็น 3 ขนาด โดยจะมีการพาดหัวข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งสลับกันไปพิจารณาได้จากตารางข้อความพาดหัวข่าวจากการเลือกตั้ง (ตาราง 7) แต่ในฉบับวันอาทิตย์ ความสำคัญของข่าวการ

เลือกตั้งจะน้อยลงเนื่องจากมีการเสนอข่าวเบา ๆ โดยเฉพาะมีการนำรูปตาราหรือหญิงสาว
พร้อมประวัติ เป็นกรอบใหญ่

นอกจากการพาดหัวข่าวและการเสนอข่าวการเลือกตั้งมาเป็นระยะ ๆ แล้ว ไทยรัฐ
ยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยส่วนใหญ่จะเสนอในรูปคอลัมน์ประจำ ได้แก่ "สำนัก
หัวเขียว" (หน้า 1) สก๊อปพิเศษ หน้า 1 บทบรรณาธิการ บทวิจารณ์การเมือง (หน้า 3)
"หยิกนิตสะกิดหน่อย" "ชายคา หน้า 3" "เหะเหพาที" "หมายเหตุประเทศไทย" การ์ตูน
"ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน" "กล้าได้กล้าเสีย" "มุขข้าราชการ" และในช่วงเริ่มมีการสมัครรับ
เลือกตั้ง (27-31 กรกฎาคม 2535) ได้มีการปรับเปลี่ยนหน้า 3 และหน้า 11 ให้เข้มข้นมาก
ขึ้นตั้งแต่ ฉบับวันที่ 27 กรกฎาคม 2535 โดยปรับ หน้า 3 เป็นหน้าเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
พาดหัวด้านบนด้วยคำขวัญ "ไทยรัฐ-รัฐบาล-ต้านชื่อเสียง" ยกคำกล่าวเป็นกรอบ เริ่มในฉบับ
วันที่ 27 กรกฎาคม 2535 ได้ยกคำกล่าวของนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีขณะนั้นที่ว่า
"เราเลือกตั้งมาหลายสิบครั้งแล้ว ครั้งนี้อาจจะเป็นโจทก์แรกที่จะสร้างประชาธิปไตย เรา
อยากให้เห็น ส.ส. มีคุณภาพมาตั้งรัฐบาล เราไม่ต้องการเห็นการยึดอำนาจรัฐประหารในสังคมไทย
อีกต่อไป" และสก๊อปการเมือง ซึ่งต่อมาได้ปรับเป็นคอลัมน์ "คู่เอก" แนะนำผู้สมัครเลือกตั้ง
ส่วนหน้า 11 ได้ปรับปรุงให้เป็นหน้าการเลือกตั้ง เป็นต้น โดยเริ่มจากข่าวเลือกตั้งทั่ว ๆ
ไป คอลัมน์ "มังกรห้าเล็บกับการเลือกตั้ง" "สายตรงจากสนาม" "หยิกนิตสะกิดหน่อย"

ในส่วนของการนำเสนอข่าวสารในภาพรวมของไทยรัฐทั้ง 76 วัน จะเห็นว่าหนักไปที่
ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอันดับต้น โดยเน้นเรื่อง
การทุจริตการเลือกตั้งและการป้องกันการซื้อขายเสียงเป็นอันดับรองลงมา โดยที่ไทยรัฐได้เน้น
งานเรื่ององค์กรกลางและโครงการ ทมก. (คณะกรรมการร่วมไทยรัฐ-มหาดไทย-องค์กรกลาง
ด้านการซื้อเสียง) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการนำเสนอข่าวในแต่ละประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐ ช่วง 30 มิถุนายน-13 กันยายน 2535

เนื้อหาส่วนใหญ่ของการนำเสนอ	จำนวนรูปภาพ/ การ์ตูน	จำนวนบท บรรณาธิการ	จำนวนบทความ อื่น ๆ
- ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ ส.ส. เช่น การจัดตั้งพรรค ความ เคลื่อนไหวของ ส.ส.และผู้สมัคร ความเคลื่อนไหวในการหาเสียง ฯลฯ	513	22	819
- การทุจริตในการเลือกตั้ง เช่น วิธีการทุจริต วิธีป้องกันการทุจริต องค์กรกลาง พมก.ข่าวสารการ ทุจริต ฯลฯ	224	16	324
- ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง เช่น หลักการในการเลือกตั้ง ชุมลงคะแนน บทบาทของประชาชน ความรู้เกี่ยวกับ การปกครองประเทศ อำนาจหน้าที่ของ รัฐบาล พรรค ส.ส. กำหนดวัน เวลาเลือกตั้ง ข่าวความเคลื่อนไหว ในการเตรียมการเลือกตั้งของ ฝ่ายราชการ	42	30	96
- ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 พฤษภาคมมิฬี รสช. ข่าวทหาร ฯลฯ	82	11	74

หนังสือพิมพ์มติชน

สำหรับหนังสือพิมพ์มติชน ซึ่งนับเป็นแนวหน้าของกลุ่มหนังสือพิมพ์คุณภาพซึ่งได้วางรูปแบบเสนอข่าวก่อนที่จะมีการประกาศยุบสภาในวันที่ 30 กันยายน 2535 เข้มข้นด้านข่าวสารการเมืองมาโดยตลอด โดยมี นางสาววิภา สุขกิจ เป็นบรรณาธิการ ดังจะเห็นได้จากลักษณะการจัดหน้าและคอลัมน์ต่าง ๆ ของฉบับวันที่ 29 มิถุนายน 2535 ซึ่งมีอยู่ 32 หน้าดังนี้

- หน้า 1-20 ข่าวประจำวัน และสัปดาห์พิเศษ
- หน้า 2 ข่าวต่อหน้า 1
"เดินหน้าชน"
"ข่าวสั้น"
- หน้า 3 ข่าวต่อหน้า 1
"จับกระแสน" โดยโกสุ่ม หักทองขวาง
"ก้างตาคอ" โดย นายเสียม
"มาดเจลา"
- หน้า 4 ข่าวเศรษฐกิจ
- หน้า 5, 11, 16, 25-32 โฆษณา
- หน้า 6 ข่าวเศรษฐกิจ
- หน้า 7 ข่าวก่อสร้าง-ที่ดิน
- หน้า 8 บทนำ ประกอบด้วย บทบรรณาธิการ การ์ตูนล้อการเมือง
"นอกประเด็น" "จอดป้ายประชานิยม" "จดหมาย" เป็นปัญหาสอบถาม
บรรณาธิการของผู้อ่านทั่วประเทศ กรอบ "คาคม" รูปภาพและมี
ข้อความล้อเลียน
- หน้า 9 บทความ "ระบบการเลือกตั้งตามสัดส่วน" โดยบุญศรี มีวงศ์อุเมต
"แก๊งโง่" โดย สนั่นทะเล

- หน้า 10 บทความ "โรงเรียนต้องสอนการพูด" โดย ศาหมาน คนใจ
"แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ" โดย สมศักดิ์
แต่ิมบุญเลิศชัย
- หน้า 11 เทคโนโลยี-เกษตร
- หน้า 12 ชาวไร่ประเทศไทย ชาวภูมิภาค
- หน้า 13 ชาวภูมิภาค
"ทุกทิศทั่วไทย" โดย คบไฟ
รายงาน "ใครเล่าจะกล้ารื้อ" ศาลเจ้าแม่ขวางห้วงงานขยายถนน
โดย สมสันชัย เสียงเรือนแสง
"เกิดวันที่" เป็นพยากรณ์ชะตาชีวิตประจำวัน
- หน้า 14 ชาวสตรี สังคมทั่ว ๆ ไป
- หน้า 15 ชาวสังคมทั่ว ๆ ไป
"ชาวคนคม" โดยหญิงเล็ก
- หน้า 17 ชาวการศึกษา
- หน้า 18 ชาวเศรษฐกิจ รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์
- หน้า 19 ชาวต่างประเทศ
"เกร็ดต่างแดน"
- หน้า 21 ชาวอาชญากรรม
"ผู้พิทักษ์" โดยเหยี่ยว ถลาลม
- หน้า 22 ชาวต่อและชาวกีฬา
- หน้า 23 ชาวกีฬา
- หน้า 24 ชาวต่อและชว่ย่อย

หลังจากนั้นได้มีการปรับเปลี่ยนสาระข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากขึ้น และเพิ่มความเข้มข้นด้านการปรับเปลี่ยน หน้า 2-4 ให้เป็นหน้าเลือกตั้งและจัดวางรูปแบบการนำเสนอไว้ดังนี้

- หน้า 2 ข่าวการเมืองทั่ว ๆ ไป
 "ลั่นถั่ว" แนะนำผู้สมัคร หรือผู้สมัคร หรือ ส.ส. เดิม
 "เดินหน้าชน" เป็นสื่อกฎพิเศษ
 "สนามผู้แทน"
 "เพียงความเคลื่อนไหว" โดยเหมือนมอด ในลักษณะข่าวสังคมการเมือง
- หน้า 3 "จับกระแสน" โดย เชิงอรรถ ดรรชนี ในลักษณะสื่อกฎ
 "ก้างคอ" โดยนายเสียม ในลักษณะข่าวสังคมกระเช้าเข้าแห่
 "มาดเจลา"
- หน้า 4 ข่าวเลือกตั้งสั้น ๆ
 "ขอบสนาม"
 สัมภาษณ์ผู้สมัคร ส.ส.

มติชนได้ให้ความสำคัญกับข่าวเลือกตั้งมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้ว่าฉบับวันที่ 29 มิถุนายน 2535 ได้พาดหัวข่าวในหน้า 1 "ทุลเกล้าฯ ยุบสภา" อานนท์ให้มีผล 30 มิถุนายน พร้อม รธน.ใหม่ 3 ฉบับ" และรูปภาพในหน้า 8 ได้เสนอ "สิ้นเกม...ได้เวลาเลือกใครกันอีกแล้ว" ในขณะที่เดียวกันในช่วงตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2535 จนถึงวันเลือกตั้ง การพาดหัวข่าวจะเป็นข่าวการเลือกตั้งและการเมืองเกือบทั้งหมด ดังจะเห็นได้ดังนี้

30 มิถุนายน 2535 ชื่ออำนาจสั่งฟ้าเหนือนายก-มิดหลักบริหาร สภาผ่าน 3 วาระ
 ลดาอำนาจ ผบ.สูงสุด

1 กรกฎาคม 2535 เกา "ประชุมบิคมหาไทย-สั่ง เล่นงานใหม่ไว้หน้า เขียด
 อิทธิพลเลือกตั้งเลี้ยงโต๊ะจีนจับทันที

- 2 กรกฎาคม 2535 ระบุ "สุจินดา" สั่งตามแผน "อิสระพงศ์" ปฏิบัติ "เต้-ต๋อย"
ยืมผู้ให้การยื่นทหารทาศีที่สุต
- 3 กรกฎาคม 2535 ปลอมลายเซ็นศาล ทูลเกล้าถวายฎีกาขอลงโทษเบี่ยงเบน
- 4 กรกฎาคม 2535 "เสื่อใหญ่" ผากปริศนา? สอบ "เต้-ต๋อย" อาจไม่มี
- 5 กรกฎาคม 2535 ถูกเตือนให้ระวัง งตเดินสายช่วยลูกพรรค ตจว.
"มหาจำลอง" เสียหัวไม่กล้าหาเสียงในชอย
- 6 กรกฎาคม 2535 ดอดพบ "เต้" นัดปลอมใบ "สุ" ยันพบมรสุมชีวิตหนัก
- 7 กรกฎาคม 2535 4 ร่องกรมชลฯ รุดพบวอนนายกฯ พันอธิบดี
- 8 กรกฎาคม 2535 "บรรจบ" ส่งชิกย้ายใหญ่
- 9 กรกฎาคม 2535 "ชาติไทย" ต้นทุ้ง ลงมติแย้งตัวมาเป็น หน. 88 ส.ส.
ชบชาติชายตัดหลัง "บรรหาร"
- 10 กรกฎาคม 2535 ยุกกองกำลังฯ
- 11 กรกฎาคม 2535 บชป. หยันชาติพัฒนา ไม่เห็นหน้าฝ่ายธรรมะ แถม หน. ยัง
ถูกยึดทรัพย์
- 12 กรกฎาคม 2535 ฐิติวิงชบตัก "ชาติพัฒนา" ประมวลเข้าพรรค "จิ๋ว"
"ประสงค์" อัด "น้ำชาติ" พวก "मारแปลงร่าง"
- 13 กรกฎาคม 2535 แย่ง "ประจวบ" คุมกำเนิดสายอีสาน-เหนือ แต่ภาคใต้
โตไม่ได้ แจแผนลับชาติชายตีกันชวนขึ้นนายก
- 14 กรกฎาคม 2535 "วันชัย" ร่อนสารถึง - จปร. 1-38 กู้ศักดิ์ศรีทหารกลับคืน
"บรรจบ" พันระบบล้นมิตยกลศึกควบ 2 แก้อี
- 15 กรกฎาคม 2535 ชวนี่ "ชนก" ชาติชายถูก "ปฏิวัติ-ยึดทรัพย์"
- 16 กรกฎาคม 2535 นัดชุมนุมใหญ่ ด้านคาบู่ปฏิวัติ
- 17 กรกฎาคม 2535 เรียก "พิจิตร-บรรจบ" เร่งสรุปคดีเดือนพฤษภาคม
อานันท์ระบุปฏิวัติ "กบฏราชบัลลังก์"
- 18 กรกฎาคม 2535 คดีสองพันพันบรรหาร

- 19 กรกฎาคม 2535 จวกยับ ขรก. นักธุรกิจทำตัวเป็นปลิงสูบเลือดสังคม "อานันท์"
จนพญาเนา ยิงปิดสวาทกันต่อหน้า
- 20 กรกฎาคม 2535 ความหวังใหม่สืบแหล่งจับมือ "น้ำชาติ" พันยุคเก่า "เทอดไท"
ผสมชาติไทย อันตรายรวมพลังพญามาร
- 21 กรกฎาคม 2535 พันฟู กทม./บริจาครางวัลช่วยวีรชน "มหา" รับแม็กไซไซ
สู้เพื่อประชาธิปไตย
- 22 กรกฎาคม 2535 ตั้งรองปลัดคมนาคมแทน/คิวต่อไปแต่ง ผอ.ทศท. ครม.ปลด
"ตุ้ย" พันองค์การโทรศัพท์
- 23 กรกฎาคม 2535 พ.ร.ก.นิรโทษฯ จุลย เด็กเหยื่อหิมิตาย พบทรมาณนาน
2 เดือน/ "เต้" สั่งย้ายทหารโผล่เดียว
- 24 กรกฎาคม 2535 เทิดไทเสียดังวัดแตก ชาติไทยยึดพรรคคืน "น้ำชาติ" แจก
สะบัดพริบเดียว 40 ล้าน
- 25 กรกฎาคม 2535 พรรคพญามารร้องจ๊าก-ได้สตัดค์แล้วหายตัว ส.ส.เปรต
อาละวาด เดินสายรับเงินเฟลีน
- 26 กรกฎาคม 2535 กก.ชุดรัฐบาลสรุปทหารทำเกินเหตุ "เสื่อ" ชัยบงชีโยกย้าย
- 27 กรกฎาคม 2535 องค์กรกลางและ ตร.อีสานเปิดหมู่บ้านชื่อเสียดัง ทุกพรรค
คุยโขมงกวาด ส.ส.เข้าสภา
- 28 กรกฎาคม 2535 "เสื่อ-อานันท์-บรรจบ" ประชุมลับ สรุปผล พันตัวการ
พฤษภาทมิฬ
- 29 กรกฎาคม 2535 หยามหน้ารัฐบาลบุกบ้าน รมว.มท. จัดรถ 5 คัน ขนเรียบ
- 30 กรกฎาคม 2535 นรด.13 ผงวดยึดกรมปทุมวัน โผพลิก "นครบาล-ภูธร" ซ็อก
- 31 กรกฎาคม 2535 เปิดโรงแรมหรูเลี้ยง/แปลกใจทำไม "เต้" บุกโจมตี
ผบ.เหล่าทัพ "รวมพล" นัดขุนทหารจับเข้าคุก
- 1 สิงหาคม 2535 ระเบิดสนั่นกลางหุบเขา-สั่ง จนท.บุกป่าสำรวจซากเจ้าจ่าปี
โหม่งหิมาลัย ผู้โดยสาร 113 ชีวิตตาย

- 2 สิงหาคม 2535 ปลด เต๋-ตุ๋ย-ชัยณรงค์
- 3 สิงหาคม 2535 พบซากเจ้าจ๊อบเหล็ก ขน 20 โลงศพสุเนपाल
- 4 สิงหาคม 2535 เผยผลสรุปพฤษภาทมิฬ "บิกเสื่อ" เสนอโยกย้าย อานันท์
นัดคุย 4 ท้า สิ่งเร่งหา "ศพหาย"
- 5 สิงหาคม 2535 เคลียร์ปมแผล "อาคม" ถ่ายสดนัดตัดเชือกเน
- 6 สิงหาคม 2535 "อาคม" ตื่นตันขอสู้ตาย ร่ำไห้รับพร "พระบรมฯ"
- 7 สิงหาคม 2535 ทหาร-นักธุรกิจ ตบเท้าอวยพรคึกคัก "สุ" ปิดสนามกอล์ฟ
เลี้ยงฉลองวันเกิด
- 8 สิงหาคม 2535 จาลองบี "ชวน" กระจุก หลังฝึกกวาด ส.ส.กม.
- 9 สิงหาคม 2535 องค์กรกลางแจ 5 พรรค "ชาติไทย" แซมป์ขึ้นบัญชีดำ
เจ้าบุญทุ่ม เข็กบิล "146 ผู้สมัคร"
- 10 สิงหาคม 2535 ไม้รับดอกไม้อวยพร "วันเกิด" เอง - ตร.คุ้มกันเข้ม
"อานันท์" ผวาภัยมืด คั้นระเบิดของขวัญ
- 11 สิงหาคม 2535 "ชวน" ดอกไม้กลับไปทักหน้าที่ของตัวหัดี้ พรรคการเมือง
อัดสภากระจก-ใจึก
- 12 สิงหาคม 2535 สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ อดิเรกปฏิบัติเพชรร
ล้ำค่า
- 13 สิงหาคม 2535 สมาพันธ์ ปชต.ทุบกระจก "ตั้งฟ้าต่ำ-ทาน้ำละลาย"
- 14 สิงหาคม 2535 เพิ่มกำลังคุ้มกัน-ไม่เชื่อฝีมือโจรพุล ระเบิดสภานี
หาดใหญ่ข่มขวัญ "มหาจาลอง"
- 15 สิงหาคม 2535 คอมมานโดลุยเหล็ก สุพรรณฯ - ประจวบฯ
- 16 สิงหาคม 2535 ระเบิดไซว์ทูต 35 ประเทศ - โคมุสลิมโลก ผบ.ทบ. ท้า 4
มันใจต่างชาติ "หนุพุล"
- 17 สิงหาคม 2535 ย้ำต้องลงโทษฆาตกร "พฤษภาทมิฬ"

- 18 สิงหาคม 2535 หวันเกิดข้าคุมศูนย์การค้า-สนามบิน 24 ชม. "บรรจบ"
ชี้วางระเบิดไม่เกี่ยวย้าย "บีกทหาร"
- 19 สิงหาคม 2535 อัยการป่าลัทธิฆ่าลูก-เมีย
- 20 สิงหาคม 2535 แจดกฟิงฮัลโหลทั่วกรุง ส่งผลให้เร่งแก้ด่วน
- 21 สิงหาคม 2535 "มองต่างมุม" หวัดสิ้นชื่อ-ตั้ง ตร.คุ้มกัน 24 ชม.ภัยมืด
คุกคาม "เจิมศักดิ์" โยนระเบิดไฟเผาบ้าน
- 22 สิงหาคม 2535 ไตรรงค์เหยียบจาลองชู "ชวนไม่พาคนไปตาย"
- 23 สิงหาคม 2535 ผู้ช่วย อ.ตร.หวัน-จ้างแต่จับ "ปอน" ประชาสลดทั้ง คตป.
ตร.อ้างชื่อริดสวย
- 24 สิงหาคม 2535 องค์กรกลางฮิตลู่ 145 ส.ส.
- 25 สิงหาคม 2535 ดับคาที่ 13 เจ็บระนาว-ขสมก. "แจกศพละ 5 หมื่น"
18 ล้อ มรณะชนรถเมล์สังเวตินผีศพเกลื่อน
- 26 สิงหาคม 2535 ผู้ว่าฯ กทม.ไม่สน มท.ยื่นช่วยปลงฝัง
- 27 สิงหาคม 2535 ประชาธิปัตย์ได้พิศปลงฝังข้าวพหาร ทอ.ชัย ส.ส.คารัง
อยากเจอจาลอง
- 28 สิงหาคม 2535 "อานนท์" ช้า 3 วัน งานค่าคอมฯ ฮัลโหล "เจริญจิตต์"
ปล้นไล่อดีต รมต.ฮิปพันล้าน
- 29 สิงหาคม 2535 "มหา" เพ้อ 5 มือปืนไล่ฆ่า ไหวทันรอดหวุดหวิด
- 30 สิงหาคม 2535 สมาพันธ์ ปชต.เตรียมค้าน "น้ำชาติ" นั่งนายกฯ จาลอง
เชิญ "ทหารใหม่" เจอะกัน "สนามหลวง"
- 31 สิงหาคม 2535 "ประมาณ-บรรหาร-เสนาะ-สมบุญ" เปิดเวทีแจ "ปลาไหล"
จัดทัพล้างแค้นบุกรังโคราชชัย "น้ำชาติ"
- 1 กันยายน 2535 เลิกรอยัลตีเอาใจโรงกลั่น-ไม่พึ่งอุตสาหกรรม "โปร่งใส"
ทิ้งทวนอีกรัฐสุญรายได้ 3 พัน ล.

- 2 กันยายน 2535 อานันท์โตดเคลียร์เอง-กลุ่มวีระลาออก "พนัส" วีกาสำนุกูล!
ยื้อนจับศึกเจ้าจาปี
- 3 กันยายน 2535 2 บิ๊กเจ้าจาปีเข้าไม่ประชุม "นุกูล-พนัส" จูบปากโชว์!
- 4 กันยายน 2535 วอนคนถูกยึดทรัพย์ตัดกิเลสไม่รับตำแหน่ง ป.ป.ป. ของ
"น้ำชาติ" สกัด 13 คนดั่งนึ่ง รมต.
- 5 กันยายน 2535 ผลักอกนักข่าวญี่ปุ่น-ไต้หวัน ห้ามประชาชนพูด หาเสียงทัพบก
"ปวน" "อภิรักษ์จักรี" เขี้ยว
- 6 กันยายน 2535 นศ. รุก "วิมล" ขอโทษผู้ใหญ่ถูกโหด
- 7 กันยายน 2535 ชีชะตา "บอร์ตเจ้าจาปี" วันนี้อยู่เค้ามืด 2 ทีมนัดถล่มแหลก
- 8 กันยายน 2535 ประมาดดินพอล่าน ตากหน้าพบอานันท์ วอนแก้ยึดทรัพย์
- 9 กันยายน 2535 แแบงก์ชาติชี้ชัดแย้ง 50-20 วอนทั่ว ปท. ปลาไหลสุพรรณฯ
เปิดโรงนวดเลี้ยง!
- 10 กันยายน 2535 เด็ก "วรรณาด" ตบเท้ายึดคอนเมือง "ทัพบก" ตามโด
ย้ายใหญ่ 557 ขุนทหารล้างบาง "ทัพอากาศ"
- 11 กันยายน 2535 ถ้าผลเลือกตั้งคราวนี้ไม่ได้เสียงข้างมาก "จำลอง"
ประกาศวางมือการเมือง
- 12 กันยายน 2535 ย้ายด่วนผู้ว่าสุพรรณฯ กำนัน - ผญ.บ. ชูประท้วง
- 13 กันยายน 2535 ลงชื่อ 700 ถวายฎีกา-แจ้งจับ "อานันท์" ผู้พิพากษาเดือด
กริตเลือดเช่น

มติชนได้ให้ความสำคัญต่อการพาดหัวข่าวการเลือกตั้ง (28 วัน) ใกล้เคียงกันกับ
ข่าวพฤษภาทมิฬ รสช. และข่าวเกี่ยวกับทหาร (25 วัน) และเป็นข่าวอื่น ๆ (23 วัน) รอง
ลงมา แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงให้ความสำคัญต่อข่าวอื่น ๆ ที่เป็นข่าวเกี่ยวกับการเมือง เช่น การ
บริหารงานของรัฐบาล ศาล การแต่งตั้งตำรวจ บอร์ดการบินไทย การวางระเบิดที่เกี่ยวข้องกับ
การเมือง คงมีข่าวอื่น ๆ เช่น อุบัติเหตุเครื่องบินตก อัยการคลังเพียง 2 วัน อย่างไรก็ตามก็

มติชนได้วางการพาดหัวข่าวเป็น 3 ขนาด โดยนอกจากการพาดหัวข่าวใหญ่แล้วในบางวันจะมีการพาดหัวข่าวในระดับรอง ๆ ลงมา (ตารางที่ 7)

นอกจากการพาดหัวข่าวในหน้า 1 แล้ว มติชนยังให้ความสำคัญโดยเสนอไว้ในบทบรรณาธิการและบทความอื่น ๆ รวมทั้งนำเสนอเป็นรูปภาพและการ์ตูน ซึ่งในภาพรวมของทั้ง 76 ฉบับ จะให้น้ำหนักไปที่ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนเป็นอันดับต้น เช่นเดียวกับ ไทยรัฐ แต่เพิ่มความเข้มข้นในการเสนอความรู้เรื่องการเลือกตั้งทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะหลักการความชอบธรรมหรือความถูกต้องในการเลือกตั้ง ส.ส.ให้แก่ประชาชนอยู่ในเนื้อหามากกว่า

ตารางที่ 3 แสดงการนำเสนอข่าวในแต่ละประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งของ น.ส.พ.มิติน
ช่วง 30 มิถุนายน - 13 กันยายน 2535

เนื้อหาส่วนใหญ่ของการนำเสนอ	จำนวนรูปภาพ/ การ์ตูน	จำนวนบท บรรณาธิการ	จำนวนบทความ อื่น ๆ
- ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ ส.ส. เช่น การจัดตั้งพรรค ความ เคลื่อนไหวของ ส.ส. และผู้สมัคร ความ เคลื่อนไหวในการหาเสียง ฯลฯ	314	24	212
- ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ รสช. ข้าวทหาร ฯลฯ	256	24	163
- การทุจริตในการเลือกตั้ง เช่น ข้าว ทุจริตองค์กรกลาง ฯลฯ	27	6	36
- ความรู้เรื่องการเลือกตั้งทั่วไป เช่น คุณสมบัติของ ส.ส.ที่ดี การ ปกครองระบอบประชาธิปไตย อำนาจ หน้าที่ของรัฐบาล พรรคกำหนดวัน เวลาเลือกตั้ง ข้าวความเคลื่อนไหว ในการเตรียมการเลือกตั้ง	36	12	48

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

เดลินิวส์จัดเป็นหนังสือพิมพ์ในแนวนิยมที่มียอดจำหน่ายรองลงมาจากไทยรัฐ โดยมีรูปแบบการจัดวางหน้าและคอลัมน์ต่าง ๆ คล้าย ๆ ไทยรัฐ โดยมีนายประชา เพตรระกุล เป็นบรรณาธิการ โดยฉบับวันที่ 30 มิถุนายน 2535 ได้วางไว้ใน 32 หน้า ดังนี้

- หน้า 1, 14, 15, 29 เป็นข่าวประจำวันและสัปดาห์พิเศษ
- หน้า 2 ข่าวต่างประเทศและข่าวสั้น
ข่าว "วิเทศปริทรรศน์" โดย พิรุณ สุวรรณ
ข่าว "หมุ่นตามโลก" โดย ไตรรัตน์ สุนทรประภัสสร
- หน้า 3 ข่าวดารา
"ปลายนิ้ว" โดย นายกาแหง
"ขอเป็นข่าวหน่อย" โดย นายจักรยาน เป็นข่าวสังคม-การเมือง
การ์ตูน 4 ช่อง "ปลัดเกลี้ยงคนเก่ง" โดย แอ๊ด เดลินิวส์
"พล. หน้า 3" โดยจินตนา จารุพูนผล
- หน้า 4 ภาพข่าวสังคมทั่ว ๆ ไป
"ตรีศูล" คอลัมน์ข่าวสังคม
- หน้า 5 บทบรรณาธิการ
"คนคัตท้าย...ริมฝั่งเจ้าพระยา ท่าพระจันทร์"
"ปรีศนี สัจจร" โดย โยธิน เพชรล่อเหลี่ยม
"ภัยประจำวัน" โดย ชัยอารีย์
"สังคมวันนี้"
การ์ตูนล้อการเมือง โดย แอ๊ด เดลินิวส์
- หน้า 6 ข่าวการศึกษา
- หน้า 7 ข่าวธุรกิจ

- หน้า 8 "เสพสม บมิมสม" ตอบปัญหาเพศศึกษา โดย นพ.นพพร
"ดวงตงวันนี้" พยากรณ์ชะตาชีวิตประจำวัน โดยอรรณวโรจน
ศรีตุลา
- หน้า 9 ชาวเกษตร และคอลัมน์เกี่ยวกับด้านการเกษตร
- หน้า 10,11,12,13,16,22,23,30,32 โฆษณา บางหน้าจะแทรกนิยายที่ก้าง
ตั้งทางโทรทัศน์
- หน้า 17-19 ชาวกีฬา
- หน้า 20 ศิลปวัฒนธรรม
- หน้า 21 ชาวสังคมทั่ว ๆ ไป/ชาวสตรี
"นันทน์ธนาพาที" เป็นชาวสังคมย่อย ๆ
"สายตามูรุษ" โดย นายเหมย
- หน้า 24 ชาวภูมิภาคทั่ว ๆ ไป
รายงาน "หน้าต่างสังคม" โดย สองศูนย์
- หน้า 25 ชาวภูมิภาคทั่ว ๆ ไป
"หมายเหตุวันนี้" โดย เลียบ ชนบท
กรอบ "ชาวย่อย"
บทความของคณะกรรมการเผยแพร่ความรู้และผลงานทาง
วิชาการผ่านสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยมหิดล
- หน้า 26 ชาว กทม.
"ใต้ฟ้ากรุงเทพ" เป็นชาวสังคมใน กทม.
"ตระเวณกรุง" ถามตอบปัญหาจากผู้อ่านเรื่องเงิน กทม.
"ไปมาจรรจร" โดย ไพเหลียง
- หน้า 28,32 ชาวบันเทิง

ก่อนหน้าวันที่ 30 มิถุนายน 2535 เดลินิวส์ได้พาดหัวข่าวในลักษณะแนวนิยม โดยจะเป็นข่าวที่ประชาชนกำลังสนใจซึ่งเป็นทั้งข่าวการเมือง ทั้งอาชญากรรม ข่าวอื่น ๆ ในช่วงระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน - 13 กันยายน 2535 การพาดหัวข่าวใหญ่หน้า 1 มีลักษณะคล้ายกับ ไทยรัฐ โดยให้ความสำคัญในการพาดหัวเกี่ยวกับข่าวอาชญากรรม หรือข่าวที่ประชาชนสนใจโดยเนื้อข่าวจะคล้ายไทยรัฐ ตัวอย่างเช่น

- 1 กรกฎาคม 2535 หม่อมแบ่งกั๊กสิกรไทยท่าง่าย ๆ อมเงินสบาย ๆ 5 ล้าน
- 3 กรกฎาคม 2535 พระราชทานเพลิงศพ "พุ่มพวง"
- 4 กรกฎาคม 2535 รถ ร.ร. โหดกับ นร. ไล่ทะเลัก
- 7 กรกฎาคม 2535 "ตามใจ" คอตกติดคุก 20 ปี
- 9 กรกฎาคม 2535 โซเฟอร์ตึกตึกทำลายภาพพจน์เมืองไทย-ข่มขืนเหม่อม
- 19 กรกฎาคม 2535 ล้างครอบครัวลูก พ่อฆ่าเอง เหม็นหน้าเขย
- 22 กรกฎาคม 2535 ชี้นิสเซอรันรัก เลี้ยงพิลึก ำให้ยานอนหลับ
- 27 กรกฎาคม 2535 ญาติตะลึง "พุ่มพวง" ถูกคุมใส่ย ตะปู้ปักกระตุกอก
- 10 กันยายน 2535 มาเพียศึกษาโกงกินแหลกผู้ต้องหานับสิบ ๆ คน
- 13 กันยายน 2535 ผู้พิพากษาปั้นปวนนัดหยุดงานด้าน พ.ร.ก. ริดรอน
อำนาจ กต.

อย่างไรก็ดี ในการพาดหัวข่าวหน้า 1 จะมีการเสนอเกี่ยวกับการเมืองการเลือกตั้ง และเกี่ยวเนื่องเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ในขณะที่เดียวกับการพาดหัวของเดลินิวส์จะแบ่งเป็น 3 ขนาดเช่นเดียวกับ ไทยรัฐ จึงมีการพาดหัวทั้ง 3 ขนาด ปะปนกันไป พิจารณาได้จากตารางข้อความพาดหัวข่าวการเลือกตั้ง (ตารางที่ 7)

นอกจากการพาดหัวข่าวและการเสนอข่าวการเลือกตั้งในหน้า 1 เดลินิวส์ได้เสนอข่าวสารในรูปของบทบรรณาธิการ บทความอื่น ๆ ภาพข่าว การ์ตูน และนับตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม 2535 ได้เพิ่มคอลัมน์เกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยตรง ได้แก่ "เจ้ากรรมข่าวบางเขน"

โดย นายจักรยาน ใจหน้า 2 "สถานการณ์สุด...สุด" โดย นายจักรยาน และ "เหลียวหน้า-แลหลัง" ใจหน้า 3 "ล้วงตบจับกระแส" โดยวันวิสา ใจหน้า 5 และจากฉบับวันที่ 7 กรกฎาคม 2535 เฉพาะฉบับวันอังคาร-เสาร์ ได้ปรับเปลี่ยนหน้า 24-25 เป็นหน้าการเมือง เฉพาะ โดยวางรูปแบบเกี่ยวกับการเลือกตั้งไว้เต็มหน้าดังนี้

หน้า 24 ข่าวกี่ยวกับการเลือกตั้ง

"พระหรือมาร" เป็นการเปรียบเทียบผู้สมัครต่อมาได้เปลี่ยนเป็น ผู้สมัคร ส.ส.ที่อาสาฆ่า "มาร" และอดีต ส.ส. ร่วมรัฐบาลเลือก พาดหัวข่าว "เลือกตั้งกันยา" 36 เติมนหน้า "พิฆาตมาร"

หน้า 25 "เหลืออีก...วันเลือกตั้ง"

"น้ายาประชาธิปไตย" โดย จ๋าตา เป็นข่าวสังคมผู้สมัคร

"การเมืองเดลินิวส์"

"ติดตามลับเขียว" โดย ฝรั่ง ชื่นชม

ข่าววันประจำวัน เช่น "กระตุนสติ เลือก ส.ส.พระราช"

ท่านอาจหาศพไม่เจอ (7 กันยายน 2535) เป็นต้น

โดยภาพรวม เดลินิวส์ได้ให้หน้าหนักในการเสนอข่าวสารไปที่ความเคลื่อนไหวของ พรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอันดับแรก เช่นเดียวกับ ไทยรัฐ ตามด้วย เหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป ดังรายละเอียด (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 สรุปการนำเสนอข่าวในแต่ละประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์
เดลินิวส์ ช่วง 30 มิถุนายน - 13 กันยายน 2535

เนื้อหาส่วนใหญ่นำเสนอ	จำนวนรูปภาพ/ การ์ตูน	จำนวนบท บรรณาธิการ	จำนวนบทความ อื่น ๆ
- ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ ส.ส. เช่น การจัดตั้งพรรค ความเคลื่อนไหว ของ ส.ส.และผู้สมัคร ความเคลื่อนไหว ในการหาเสียงฯ	614	18	910
- การทุจริตในการเลือกตั้ง เช่น วิธี การทุจริต วิธีป้องกันการทุจริต องค์กร กลาง ทมก. ข่าวสารการทุจริต ฯลฯ	154	24	162
- ความรู้เรื่อง การเลือกตั้งทั่ว ๆ ไป เช่น หลักการในการเลือกตั้ง วิธีลง คะแนน บทบาทของประชาชน ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองประเทศ อำนาจ หน้าที่ของรัฐบาลพรรค ส.ส. กำหนด วันเวลาเลือกตั้ง ข่าวความเคลื่อนไหว ในการเตรียมการเลือกตั้งของฝ่าย ราชการ ฯลฯ	73	17	84
- ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ รสช. ข่าวทหาร ฯลฯ	52	12	45

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

ผู้จัดการรายวันมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นหนักด้านธุรกิจ ดังนั้น ในการวางรูปแบบจึงเน้นข่าวสารด้านธุรกิจ โดยจะเห็นได้จากฉบับวันที่ 30 มิถุนายน 2535 ซึ่ง นายสุวัฒน์ ทองธนากุล เป็นบรรณาธิการ ในจำนวน 36 หน้า ได้วางส่วนที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารการเมืองไว้หน้า 1 และจัดวางหน้าการเมืองเฉพาะไว้ 2 หน้า คือ

หน้า 2 ประกอบด้วยข่าวการเมืองโลก ข่าวต่างประเทศ ข่าวสั้น

หน้า 16 ประกอบด้วยข่าวการเมือง และ "516 รามบุตรี" เป็นข่าวสังคม-การเมือง

อย่างไรก็ดีตั้งแต่ฉบับวันที่ 6 กรกฎาคม 2535 ผู้จัดการรายวันได้เพิ่มสัปดาห์ข่าวหน้า 1 "เติมพันเลียดและชีวิต ฝ่าสมรภูมิ 13 กันยา" โดยเริ่มในหัวข้อ "เจ้าพ่อเมืองชลฯ ынสถานการณ์ใหม่" ต่อมาได้ย้ายไปอยู่หน้า 16 และในฉบับวันที่ 7 กรกฎาคม 2535 ได้เพิ่มกรอบ "ตามกระแส" ซึ่งเป็นข่าวสั้นเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเมือง รวมทั้งรายงานด้านการเมือง เริ่มจากเรื่อง "ราชครู : ชาตไทย มรดก...หน้าที่...แตกแยก" นอกจากนั้นในบทวิเคราะห์ หน้า 8 และ 9 ยังมีการมีบทวิจารณ์ด้านการเมืองในช่วงระยะเวลาอีกด้วย

อาจเนื่องจากผู้จัดการรายวันเป็นหนังสือพิมพ์ด้านธุรกิจ ดังนั้นการพาดหัวข่าวหน้า 1 จึงไม่เน้นการพาดหัวข่าวด้านการเมือง โดยสรุปเนื้อหาของข่าวและบทความจะมีส่วนคล้ายคลึงกับ มติชน กล่าวคือ ให้ความสำคัญกับการเสนอความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ส.ส. และความรู้เรื่องการจัดตั้งทั่วไปควบคู่กัน โดยเสนอเรื่องความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬและการทุจริตในการเลือกตั้งไม่มากนักดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการนำเสนอข่าวในแต่ละประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์
ผู้จัดการรายวันช่วง 30 มิถุนายน - 13 กันยายน 2535

เนื้อหาส่วนใหญ่ของการนำเสนอ	จำนวนรูปภาพ/ การ์ตูน	จำนวนข่าว การเมือง	จำนวนบทความ อื่น ๆ
- ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ ส.ส. เช่น การจัดตั้งพรรค ความ เคลื่อนไหวของ ส.ส. และผู้สมัคร ความเคลื่อนไหวในการหาเสียง ฯลฯ	80	93	45
- การทุจริตในการเลือกตั้ง เช่น วิธีการทุจริต วิธีป้องกันการทุจริต องค์กรกลาง ทมก. ข่าวสารการ ทุจริต ฯลฯ	21	23	17
- ความรู้เรื่อง การเลือกตั้งทั่ว ๆ ไป เช่น หลักการในการเลือกตั้ง วิธีลง คะแนน บทบาทของประชาชน ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองประเทศ อำนาจ หน้าที่ของรัฐบาล พรรค ส.ส. กำหนด วัน เวลาเลือกตั้ง ข่าวความ เคลื่อนไหวในการเตรียมการเลือกตั้ง ของฝ่ายราชการ ฯลฯ	40	60	90
- ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ รสช. ข่าวทหาร ฯลฯ	16	26	18

หนังสือพิมพ์สยามโพสต์

สยามโพสต์เป็นหนังสือพิมพ์แนวคุณภาพฉบับหนึ่งซึ่งยังมีขนาดย่อมกว่ามติชน โดยจัดพิมพ์ 12 หน้า มี นายอรุณ ลาบเหลือ เป็นบรรณาธิการ นอกเหนือข่าวหน้า 1 จะเป็นข่าวทางการเมืองเป็นส่วนใหญ่มากแล้ว ยังจัดหน้าการเมือง และบทความ/การ์ตูนเกี่ยวกับการเมือง คอลัมน์ประจำ "ที่นี่ 5 แยกคลองเตย" "ตัวแทนประชาชน" "สัมภาษณ์พิเศษ" "จาไว้นะ" "สภาพประชาชน" และมีการ์ตูนพิเศษ "ประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย" นอกเหนือจากบทบรรณาธิการมาโดยต่อเนื่อง

เนื้อหาโดยภาพรวมของสยามโพสต์จะ เน้นเนื้อหาของข่าวและบทความทางองเดียว กับมติชน กล่าวคือ ให้ความสำคัญกับการเสนอความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ส.ส. ความคู่ไปกับความรู้ เรื่องการเลือกตั้งทั่วไป อย่างไรก็ตามก็สยามโพสต์จะ เน้นเรื่องราวต่อเนื่องจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬมากกว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงการนำเสนอข่าวในแต่ละประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์
สยามโพสต์ช่วง 30 มิถุนายน - 13 กันยายน 2535

เนื้อหาส่วนใหญ่ของการนำเสนอ	จำนวนรูปภาพ/ การ์ตูน	จำนวนบท บรรณาธิการ	จำนวนบทความ อื่น ๆ
- ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง/ ส.ส. เช่น การจัดตั้งพรรค ความเคลื่อนไหว ของ ส.ส. และผู้สมัคร ความเคลื่อนไหว ในการหาเสียง ฯลฯ	60	35	447
- การทุจริตในการเลือกตั้ง เช่น วิธีการทุจริต วิธีป้องกันการทุจริต องค์กรกลาง ทมก. ข่าวสารการทุจริต ฯลฯ	40	15	165
- ความรู้เรื่องการเลือกตั้งทั่วไป เช่น หลักการในการเลือกตั้ง วิธีลง คะแนน บทบาทของประชาชน ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองประเทศ อำนาจ หน้าที่ของรัฐบาล พรรค ส.ส. กำหนด วัน เวลาเลือกตั้ง ข่าวความเคลื่อนไหว ในการเตรียมการเลือกตั้งของฝ่าย ราชการ ฯลฯ	24	7	190
- ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ รสช. ข่าวทหาร ฯลฯ	90	16	210

ตารางที่ 7 แสดงข้อความพาดหัวข่าวการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 ช่วง 30 มิถุนายน - 13 กันยายน 2535

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
30 มิถุนายน 2535	สิ่ง "ยุบสภา" วันนั้นแล้ว "13 กันยายน" เลือกตั้ง	L	วันเลือกตั้ง 13 กันยายน ส.ส. ตั้ง "อีสาน กู้ชาติ"	M	วัดแผนสายครามรับมือเลือกตั้ง	M
1 กรกฎาคม 2535	4 ฝ่ายค้านบึกตั้งแนวร่วมประชาธิปไตย	L	เกา "ประชุมบึกมหาไทย สั่งเล่นงานไม่ไว้หน้าเขียดอิทธิพลเลือกตั้งเลี้ยงโต๊ะจีนจับทันที	L	ยุทธการการเมืองคึกคัก นักรูทกิจชื่อตั้งตั้งพรรคสู้	L
2 กรกฎาคม 2535	ดันกันชาติชาย กู้หน้าปลาไหล	S	จำลองโลบี "สมัคร" ปลาไหลชนหน้าชาติ	M	"น้ำ" ประภาศิต! มี "ชาติชาย" ต้องไม่มี "บรรหาร"	M
3 กรกฎาคม 2535	ชาติชาย-ไม่รับหัวหน้าชาติไทย	S	27-31 กรกฎาคม สมัคร ส.ส. นำชาติไม่รับ หน.ปลาไหล	M	ถึงคราวปลาไหลแตกฝูง "กร" แยกไปตั้งพรรคใหม่	M
4 กรกฎาคม 2535	ชาติไทยแพแตกเมื่อขาดชาติชาย	S	แจบมซ่า "เสียตง" คู่แข่งตั้งค่าหัว 1 ล้าน สกัดเลือกตั้งเลือดตั้ง ฉก.ล่า 843 มือปืน	M	คนนอกมีสิทธิเป็น รมต.	L
5 กรกฎาคม 2535	ต้อนาชาติไม่เลิก บรรหารยังมีลุ้น	S	ถูกเตือนให้ระวัง งดเดินสายช่วยลูพพรรค ตจว. "มหาจำลอง" เสียหัวไม่กล้าหาเสียในชอย	L	คืนสูดตัวกลัวแพแตก "เต็ง" ยอม! ถ้า "น้ำ" กลับ	L

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
6 กรกฎาคม 2535	"บ๊วกจ๊อด" รับผิดชอบให้สูเป็นนายก	S	บรรหารผงาดขึ้นเป้นนัง หน.ชาติไทย เต็มยศ	M	-	-
7 กรกฎาคม 2535	"น้ำชาติ" คัมแบ็กรับหัวโขนชาติไทย	L	จำลองพวณภัยมิต ดร.ตริงย้ายชอยหนี	M	"น้ำ" ยอมกลับชาติไทย "อานวย" เมีนหวังใหม่	S
8 กรกฎาคม 2535	ลูงมาแค้นหนักจ้่น้ำชาติรับเป็น หน.พรรค	M	ลงสมัครโคราชนัดเปิดตัว 12 ก.ค.นี้ "ชาติชาย" ประกาศตั้งพรรคชาติพัฒนา	M	"น้ำชาติ" พริ้วตัวพรรคใหม่ ชื่อเท่ "ชาติพัฒนา"	L
9 กรกฎาคม 2535	"น้ำ" หักด่านมารตั้งพรรคชิงเก้าอี้ นายก	M	"ชาติไทย" ดันทุรังลงมติแย่งตัวมาเป็น หน. 88 ส.ส.ชบชาติชาย ดัดหลัง "บรรหาร"	M	"น้ำชาติ" หนีสุดชีวิต ปลาไหลคือ	M
10 กรกฎาคม 2535	อานันท์ไอ้มีชัยสั่งให้ 550 ล้าน	S	มติคนกรุงเลือก นายก "ชวน" ทิ้ง "จำลอง" ขาด	M	มารแปลงโฉมกันใหญ่ ปลาไหล แค้นรุมอัด "น้ำ"	L
11 กรกฎาคม 2535	แห่เข้าเพียบ มารยอมสี่ชื่อ ชาติพัฒนา	M	ปชป.หยันชาติพัฒนา ไม่เห็นหน้าฝ่ายธรรมะ แถม หน.ยังถูกยึดทรัพย์	L	เหล่าเก่านขวดใหม่ "เสธ.หนั่น" อัด "น้ำ"	L
12 กรกฎาคม 2535	แจกแหวกแนว! เลื้อยันต์ ชาติพัฒนา สั่งสู้ศึก	L	ฐิติวังชบตัก "ชาติพัฒนา" ประมวลเข้า พรรค "จิว" "ประสงค์" อัด "น้ำชาติ" พวก "มารแปลงร่าง"	L	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
13 กรกฎาคม 2535	เด็ดขั้ว ปชป. "อิตี๋จวบ" ชบ "น้ำชาติ"	M	แย่ง "ประจวบ" คู่หมั้นเน็ดสายอีสานเหนือ แต่ภาคาได้โตไม่ได้ แจมแผนลึงชาติชายกัน ชวนขึ้นนายกฯ	L	ชาติพัฒนาพลิก "ประจวบ" เลขา	M
14 กรกฎาคม 2535	ปชป. ไม่แยแสถล่ม "อิตี๋" พุดอย่าง ท้ออย่าง	M	"เดช หลานกร" รุกยึดตึกคืน	S	ทั้งเทพ-ทั้งมาร เฮโลชุกปีก "น้ำชาติ" จนคัตไม่ไหว	L
15 กรกฎาคม 2535	ชวน หลีกภัยไม่ขอโตด้วยวิธีชี้โขง	L	ชวนชี้ "ชนก" ชาติชายถูก "ปฎิวัติ- ยึดทรัพย์"	L	พรรคเฮงช่วย! "เต้" ชูทหาร จะกลับมา	L
16 กรกฎาคม 2535	ระบุพรรคไหนเฮงช่วย	M	เกิดไท-ปชป. เปิดศึกชิง "เสี่ย คลอสเตอร์"	M	งให้หยุดงาน 3 วัน เลือกตั้ง	M
17 กรกฎาคม 2535	"พิราบ" หมดกรง บินชุกรังน้ำชาติ	S	"เกิดแมลง" สอเค้าลัมเตรียมหอบผ้า หนีตาย	M	เกิดไทสมองไหล ชบ "น้ำ" ชาติพัฒนา	M
18 กรกฎาคม 2535	ปลาไหลเปิดศึกชิงสมบัติ พรรค 100 ล้าน	M	เสี่ยเลี้ยง "สยบ" บิ๊กจิ๋ว บีบเลิกระบบ พิศาลแลก 22 ส.ส. ลากออก	M	นายกฯขอแรงผู้ว่าฯ ล้างบางพวก ชื่อเสี่ยง	S
19 กรกฎาคม 2535	สมพงษ์สอเค้าเข้ามารพัฒนา	S	"จิ๋ว" ให้น้ำเลี้ยงหลานตีกว่านั่งนายกฯ ตีกว่า	S	"จิ๋ว" ไล่ "น้ำ" ไปเลี้ยงหลาน	L

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
20 กรกฎาคม 2535	พรรค "เทิดไท" เจ๊งแล้ว เข้ารูปปลาไหล	M	ความหวังใหม่ลับแหลกจับมือ "น้ำชาติ" พี่ยุคเก่า "เทิดไท" ผสมชาติไทยอัครรวมพลังพญามาร	L	เทิดไทสิ้นท่า! กลาซบอกรพรรค "มาร"	L
21 กรกฎาคม 2535	ชีพการการเมืองสู่ยุค 3 ก๊ก อาทิตยตั้งพรรค	M	พรรคจิ๋วแย่งเงินอุดหนุน "เสียเลี้ยง" ตีจากชนน้ำชาติ	M	เฮ้อ! อาทิตยโหลงออก พรรคเสรีธรรมแจ่งเกิด	M
22 กรกฎาคม 2535	พิราบออกฉายไล่บรรหาร	S	จิ๋วแจ่ง ดร.จับศึกฤทธิ์ แก้ม "สภาเปรซิเดียม"	M	พรรคหน้า คุยชะงะมี	M
23 กรกฎาคม 2535	มารแตกโผจะกัดกันเองอุดหนุน	S	ปลาไหลโวลันตั้งรัฐบาลล่อน้ำชาติกลับ "รู" เดิม	M	"ปลาไหล" แตก เทิดไทแผ่นแค่นหมิ่นเชิงชาย	L
24 กรกฎาคม 2535	มีอะไรรีเปล่าน้ำชาติ "รวยนะ"	S	เทิดไทเสียรังวัดแตกชาติไทยยึดพรรคคืน "น้ำชาติ" แจกสะบัดพริบเดียว 40 ล้าน	L	"ปลาไหล" ลงรูปไม่ได้ "พิราบ" ขวาง	S
25 กรกฎาคม 2535	มารแฉฤทธิ์ "ชักดาบ" คำห้ว	S	พรรคพญามารร้องจ๊าก ได้สตางค์แล้วหายตัว ส.ส. เปรตอาละวาดเดินสายรับเงินเฟลีน	L	รัฐบาลเปิดใจกว้างจุดถ่ายทอดสดไฮด์ปาร์ก	M
26 กรกฎาคม 2535	ว้าย "ผู้ดี" ต่ำและคนไทย	M	-	-	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
27 กรกฎาคม 2535	ทุกพรรคพร้อมลงสมัครวันนี้	S	องค์กรกลางและ ดร.อิสานบุญชูบ้าน ชื่อเสียง ทุกพรรคคุยโขมงกวาด ส.ส. เข้าสภา	L	"6 พรรค" เปิดศึกชิงเก้าอี้ ส.ส.	M
28 กรกฎาคม 2535	"ชวน" งด "แ้ว" ขอพัทธมารสุดมั่ว เปี้ยว-หักหลัง ส.ส.	L	ปชป.-พลังธรรม พิตส่งสมัครมากที่สุด 1,841 คน ชิง ส.ส.หักหลังกันแหลก	M	ศึก ส.ส.วันแรกชุลมุน อลเวง แย่งเบอร์พลังผกฉะ "จิว"	L
29 กรกฎาคม 2535	"มาร" พัดนิ้วเนีย "สันติ" เคว้าง วิงหากอกกลาง	M	ประกาศตามล้างแค้น "ปลาไหล-ชาติพัฒนา"	S	แจกเหล็กงวดสองชาติพัฒนา	S
30 กรกฎาคม 2535	3 ยักษ์ใหญ่ลงขันหนุน ทมก. เต็มที่	S	สั่งคอมมานโดล้างบาง 24 จว. สยบผู้มี อิทธิพลรับการเลือกตั้ง	S	ต้องเลือกเป็นวุฒิสภาหรือ กก. รัฐวิสาหกิจ	M
31 กรกฎาคม 2535	อาทิตย์อ้อมแอ้มแปลงมาร	M	สวนนโยบายรัฐบาล/หัวหน้ารอง เสธ.ทบ. ช่อง 5 เป็น "รัฐอิสระ" เบรกสุพัตราออก ทีวี	M	"หวังใหม่" อัดฉีด ส.ส.แจก 150 ล้าน	S

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
1 สิงหาคม 2535	ให้ "ศาล" ชี้ขาด เสธ.พล-ตามใจ	S	-	-	-	-
2 สิงหาคม 2535	-	-	"ชวน" ทำเติมพัน หน.พรรค ถ้ำ ปชป. ภาคกลาง "สูญพันธุ์"	S	-	-
3 สิงหาคม 2535	เรามั่นใจ "ทมก." จับ "ชื่อเสียง" ได้	S	-	-	ค้นอีก 2 ศพ หัวกะเนน "สนั่น"	M
4 สิงหาคม 2535	แจ้งไม่ขาดสาย ทมก.บีชื่อเสียง	S	-	-	-	-
5 สิงหาคม 2535	-	-	-	-	-	-
6 สิงหาคม 2535	"วิมล" วอนให้ลืมืออย่าเข้าเติมทหาร	S	-	-	-	-
7 สิงหาคม 2535	ทมก.แถลงฤทธิ์ดีแตกแจกเงิน	S	-	-	-	-
8 สิงหาคม 2535	หยิ่งใจคนกรุง จ้างองนายภ	S	จ้างองบี "ชวน" กระจุก พลังฝึกกวาด ส.ส.กทม.	L	-	-
9 สิงหาคม 2535	คอมมานโดลุย "อิทธิพล" ชลบุรี	S	องค์กรกลางแจ 5 พรรค "ชาติไทย" แชมป์ขึ้นบัญชีดำ เจ้าบุญทุ่ม	L	-	-
10 สิงหาคม 2535	เลือกตั้งคดียิงโหดหัวกะเนนฆ่าอีกศพ	L	"ชวน" จับมือ "มหาจำลอง" สัตตยาเล็ก หาเสียงโจมตี	M	หัวกะเนนผวาเด็กเหยยฆฆาน ใช้เป็งอีกศพ	M

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
11 สิงหาคม 2535	เตือนชื่อเสียงระว่างทงม้าตาย	S	"ชวน" ดอกฟ้าหักกลับไปหาหน้าพี่ของตัวให้ตี พรรคการเมืองอัดสภากระจก-ใจึก	L	-	-
12 สิงหาคม 2535	ทมก.ลุยชลบุรีล่าจ้างชื่อเสียง	S	"ชัยอนันต์" ได้แหลก ส.ส.ตือยาร้อนตัว	M	-	-
13 สิงหาคม 2535	ลับสภากระจกแหลกละเอียด	S	-	-	-	-
14 สิงหาคม 2535	อัดหน้าหน้าชาติจอมมาร	M	สภากระจกแตกกระเจิงกลับลาเสนอนอน ฎีกา	M	-	-
15 สิงหาคม 2535	ประจวบ-สุพรรณ อันตรายองค์กรกลาง ผวา	M	คอมมานโดลุยแหลก สุพรรณ-ประจวบฯ	L	-	-
16 สิงหาคม 2535	ผ้าขาว...อย่าแตะ แอ้วกริดได้แสน หลังฝึก	M	"จำลอง" สั่งจองมหาดไทย ชาติพัฒนา ถล่ม "บักจิว" ยับ	S	เพิ่มค่าหัวตามล่าฆ่า "มหาจำลอง" M	M
17 สิงหาคม 2535	4 พรรคเทพได้คิด - ไม่ยอมตกสวรรค์	M	"ชวน-จำลอง" ยังคุดตี้ม/แต่ลูกทิมทำ เหยียบกัน 4 พันธมิตรวางแตกไม่มาตาม นัด "จิว"	M	-	-
18 สิงหาคม 2535	"จิว" ไม่สิ้นพยายามตั้งรัฐบาลจตุเทพ	S	-	-	เปิดศึกปากอัด "จิว"	M

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
19 สิงหาคม 2535	"3 ไม่" ให้นักข่าวใช้กับชื่อเสียง	S	-	-	"ผัก" จะ ปชป.กลัวแพ้เลยชวนตี ทำให้อึ้ง	S
20 สิงหาคม 2535	-	-	สอบ ชรก.พันคนไม่เป็นกลาง/"จิว" ตอกหน้าชาติเผยแพร่ชื่อ 145 ผู้สมัคร ส.ส. สั่งให้ มท.ดูพฤติกรรม	M	"แฉ่ว" เอาเรื่องลูกพรรค หลังผัก	S
21 สิงหาคม 2535	ปาระเปิดพิธีกรรมองต่างมุม "เจิมศักดิ์"	L	องค์กรกลาง "น่วม" เทพमारรูมตียับ	M	-	-
22 สิงหาคม 2535	เสธ.หนักทำชก "องค์กรกลาง"	S	ไตรรงค์เหยียบจาลองชู "ชวน ไม่พาคน ไปตาย"	L	-	-
23 สิงหาคม 2535	"บิกจิว" หงุดหงิดมหาตไทยโพลล์	S	โหรรูมชี้ "ดวงเมืองมืด" หลัง เลือกตั้ง วิกฤติแล้ว	M	-	-
24 สิงหาคม 2535	เด็กจิว-เด็กน้ำ ยังไม่เลิกกีดกัน	S	องค์กรกลางฮึดสู้ 145 ส.ส.	L	-	-
25 สิงหาคม 2535	ทมก.ออกเดช "เต็ง" นอก.องครักษ์	S	มท.คารามขู่ผู้ว่าฯ ทมก.ไม่เป็นกลาง ต้องปลด	M	-	-
26 สิงหาคม 2535	-	-	ผู้ว่า ทมก.ไม่สน มท.ยังช่วยหลังผัก	L	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
27 สิงหาคม 2535	โหม่ "พรรคเทพ" ปลุกมือบึกม้าย	S	ประชาธิปัตย์ได้ทีพดพลังผักโชว์ทหาร ทอ. ขี้ ส.ส.คาริ่ง อยากเจอจาลอง	L	-	-
28 สิงหาคม 2535	-	-	สิ่งเขือด "14 เด็กเปาะะ" เขี่ยพันวังวน อิทธิพล	M	-	-
29 สิงหาคม 2535	เลือกตั้งเข้มจัด "เต็ง" รอง ผวจ. นอม.	L	"มหา" เพ้อ 5 มือปืนไล่ฆ่า ไหวตัวทัน รอดหวุดหวิด	L	-	-
30 สิงหาคม 2535	"เด็กจิว" ร่วงอีก ฆ่า 2 ศพ ตัด หัวคะแนน	L	สมพันธ์ ปชต.เตรียมต้าน "น้ำชาติ" ขึ้นนายกฯ จาลองเขียด "ทหารโหม่" เจอะกัน "สนามหลวง"	L	-	-
31 สิงหาคม 2535	ด่า "สันต์" สมุนเผด็จการ	M	"ประมาธ-บรรหาร-เสนาะ-สมบุญ เปิด เวทีแจ "ปลาไหล" จัดทัพล้างแค้นบุงรัง โคราชขี้ "น้ำชาติ"	L	เดลินิวส์ โพล "น้ำ" เต็ง 1	M
1 กันยายน 2535	เสียงค้านชาติชายอ่อนลง	M	-	-	เดลินิวส์โพลทั่วทิศ "ชาติพัฒนา" จลย	M
2 กันยายน 2535	"อิตีจวบ" เสียมเขา "จาลอง" ชน "ชวน"	S	"ชวน" ใจฝ่อได้ ส.ส.น้อย คาคมาร ครองเมืองอีก	S	"จาลอง" พุดใหม่ไม่ได้ต้าน "น้ำชาติ"	S

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
3 กันยายน 2535	"ชวน" นายกษพลสังฆกรรมนา ส.ส.	M	โพล "นิยม" โควงสุดท้ายพลังผิงกน"โควง 73 ที่นั่ง 4 พรรคเทพ "ระริน" ตั้ง รัฐบาล 210 เสียง	M	"หวังใหม่" เปล่ายเผาโรงพัก	M
4 กันยายน 2535	"ยูซิส" ปลื้ม ทมก. แบบนี้ไม่เคยมี	S	วอนคนถูกยึดทรัพย์ตัดกิเลสมารับตำแหน่ง ป.ป.ป. ของ "น้ำชาติ" สกัด 13 คนตั้ง นั่ง รมต.	L	-	-
5 กันยายน 2535	หลักฐานผ่าน ทมก. เตรียมจับตัวแสบ ชื่อเสียง	L	ผลกอกนักข่าวญี่ปุ่น-โหล่นห้ามประชาชน พุดหาเสียงทัพบก "ปวน" "อภิรักษ์จักรี" เฮี้ยว	L	-	-
6 กันยายน 2535	-	-	น.ศ. รุก "วิมล" ขอโทษผู้หญิงถูกโหล่น	L	เชื้อทหารมีส่วนร่วม ช่วยฟอร์ม รัฐบาลใหม่	M
7 กันยายน 2535	มติ 4 ว่าที่นายกยุบวุฒิสภาตัดสินเลือด รสช.	L	-	-	น.ศ. รุก ผบ.ทบ.สุขภาพบุรุษ ขอขมาสาวถูกโหล่น	L
8 กันยายน 2535	"น้ำชาติ" นายกษ บารมีบริหาร	S	ประมาตเดินพลาณตากหน้าพบอานันท์วอนแก้ ยึดทรัพย์	L	"น้ำ" ฟุ้งปราบคอร์รัปชันมาเยอะ	L

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วันที่	ไทยรัฐ	ขนาด	มติชน	ขนาด	เดลินิวส์	ขนาด
9 กันยายน 2535	ได้แล้ว-คดีเอกของ ทมก. จับชื่อเสียง	L	แบงก์ชาติชี้ชัดเบี่ยง 50-20 วอนทั่ว ปท. ปลาไหลกรุงเทพฯ เปิดโรงขวดเลี้ยง	L	หม่อมป้าหนุนน้ำชาติ นายกฯ อีกรอบ เพราะรักปามแก้วตา	L
10 กันยายน 2535	โพลล์ที่ขอมมหาเกลียด "น้ำชาติ"	S	"บรรหาร" หลังน้ำตาเคঁ้น แจงน้ำชาติหนุน เผด็จการ	M	-	-
11 กันยายน 2535	แจ๊ด ๆ ประภัตร "พาลงอ่าง"	M	ถ้าผลเลือกตั้งคราวนี้ไม่ได้เสียงข้างมาก "จำลอง" ประกาศวางมือการเมือง	L	ใช้कुณไสยพิชิตมาร	M
12 กันยายน 2535	จ่ายแล้วจ้า ทมก. ฟันชื่อเสียง	M	ย้ายตัวนผู้ว่าสุพรรณ กำนัน-ผญบ. บู ประท้วง	L	คิ้วพริกเกลือแข่งพวกชื่อขายเสียง	M
13 กันยายน 2535	โค้งสุดท้ายเลือกตั้งชื่อสะบัน ทมก. ตามใจไม่ลดละ	L	ระดม จนท.3 แสนคน รับเลือกตั้งเต็มอัตรา	S	เบิกฟ้าประชาธิปไตย ผองไทย รวมใจทวงอำนาจคืน	L

หมายเหตุ ขนาดพิจารณาจากการวางพาดหัวข่าวหน้า 1 เปรียบเทียบในแต่ละฉบับเป็น 3 ขนาด ในแต่ละวัน

- L หมายถึง ขนาดใหญ่สุด
- M หมายถึง ขนาดกลาง
- S หมายถึง ขนาดเล็ก

วิเคราะห์การให้ความสำคัญและบทบาทในการเสนอข่าวการเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์แนวนิยมและแนวคุณภาพ

การที่จะพิจารณาถึงการให้ความสำคัญและบทบาทในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในฐานะตัวแทนกลุ่มแนวนิยมและหนังสือพิมพ์มติชนในฐานะตัวแทนกลุ่มคุณภาพ จะเห็นความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 14.47) ในขณะที่หนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 36.84) โดยไทยรัฐได้ให้ความสำคัญกับข่าวอาชญากรรมสูงถึง ร้อยละ 48.68 อันเป็นลักษณะของหนังสือพิมพ์แนวนิยมที่จะเล่นข่าวที่ประชาชนสนใจ อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์มติชนได้ให้ความสำคัญต่อข่าวอย่างต่อเนื่อง เหตุการณ์พฤษภาทมิฬและข่าวเกี่ยวกับทหารในลักษณะใกล้เคียงกับข่าวการเลือกตั้ง (ร้อยละ 32.90)

ในแง่ของการจัดวางการพาดหัวข่าวการเลือกตั้งว่าหนังสือทั้งสองให้ความสำคัญเช่นไรนั้น พิจารณาจากตารางที่ 7 จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะพาดหัวข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งกรอบขนาดเล็ก หากเปรียบเทียบเป็น 3 ขนาด ในหน้า 1 (ร้อยละ 50) ขนาดกลาง (ร้อยละ 30) และขนาดใหญ่ (ร้อยละ 20) รองลงไปในขณะที่หนังสือพิมพ์มติชนให้ความสำคัญโดยวางกรอบพาดหัวข่าวขนาดใหญ่และขนาดกลางเท่าเทียมกัน (ร้อยละ 44.44) โดยมีขนาดเล็กเพียง ร้อยละ 11.12

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงการให้ความสำคัญต่อการทำหน้าที่เป็นสื่อในการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการเพิ่มสาระมากขึ้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ ทั้ง 2 แนวทาง ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ใกล้เคียงกัน ปรากฏตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญในการคงรูปเล่มของหนังสือทั้ง 5 ฉบับ

หนังสือพิมพ์	จำนวน/หน้า	การวางรูปเล่มและการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับข่าวสาร การเลือกตั้งและการเมือง
ไทยรัฐ	32/24	<ul style="list-style-type: none"> - ข่าวหน้า 1 และหน้าต่อ (1-3 หน้า) - บทบรรณาธิการและบทวิจารณ์การเมือง หน้า 3 - ปรับหน้า 3 เป็นหน้าเดียวกับการเลือกตั้งทั้งหน้า ตั้งแต่ฉบับวันที่ 27 กรกฎาคม 2535 และต่อมาได้ปรับหน้า 11 เป็นหน้าเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพิ่มอีก
มติชน	32	<ul style="list-style-type: none"> - ข่าวหน้า 1 คอลัมน์ประจำและการ์ตูนล้อการเมือง - หลังประกาศยุบสภาปรับหน้า 2,3 และ 4 เป็นหน้าเกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งเต็มหน้า
เดลินิวส์	32	<ul style="list-style-type: none"> - ข่าวหน้า 1 คอลัมน์ประจำและการ์ตูนล้อการเมือง - หลังวันที่ 6 ก.ค.2535 เป็นคอลัมน์เกี่ยวกับการเลือกตั้งในหน้า 2 และ 3 - จากฉบับวันที่ 7 ก.ค.2535 เฉพาะฉบับวันอังคาร-เสาร์ ปรับเปลี่ยนหน้า 24-25 เป็นหน้าการเมืองทั้งหน้า
ผู้จัดการรายวัน	36	<ul style="list-style-type: none"> - วางรูปเล่มเน้นด้านธุรกิจ วางข่าวการเมืองไว้ปกติ 3 หน้า - เริ่มฉบับวันที่ 6 ก.ค.2535 เพิ่มสื่อบทข่าวการเมืองในหน้า 1 และเพิ่มบทวิเคราะห์ในหน้า 8 และ 9
สยามโพสต์	12	<ul style="list-style-type: none"> - วางรูปเล่มเกือบทั้งหน้าเกี่ยวกับการเมือง

โดยสรุป หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 แนวทาง ได้ให้ความสำคัญต่อการทำหน้าที่หนังสือพิมพ์ในระบบการเมืองเป็นพิเศษในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ทั้งจากการให้ความสำคัญต่อข่าวหน้า 1 การจัดวางรูปเล่ม รวมทั้งในทุกฉบับได้มีการยกคอลัมน์ออกและมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคอลัมน์หรือจัดวางรูปหน้าเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้งไว้เป็นการเฉพาะ

งานเรื่องที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับได้นำเสนอต่อผู้อ่านนั้นอาจพิจารณาจากตารางเปรียบเทียบการนำเสนอฯ ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบการนำเสนอในประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งของ
หนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ

หนังสือพิมพ์ เนื้อหา		ความเคลื่อนไหว ของพรรค การเมือง (ร้อยละ)	การทุจริต ในการ เลือกตั้ง (ร้อยละ)	ความรู้เรื่อง การ เลือกตั้ง (ร้อยละ)	เหตุการณ์ พฤษภา- ทมิฬ (ร้อยละ)
ไทยรัฐ	รูปภาพ	59.58	26.02	4.88	9.52
	บรรณาธิการ	27.85	20.25	37.97	13.93
	บทความอื่น ๆ	62.38	24.68	7.31	5.63
มติชน	รูปภาพ	49.6	40.44	4.26	5.68
	บรรณาธิการ	36.36	36.36	9.10	12.18
	บทความอื่น ๆ	46.19	35.51	7.84	10.46
เดลินิวส์	รูปภาพ	68.76	17.25	8.17	5.82
	บรรณาธิการ	25.25	33.88	23.95	16.90
	บทความอื่น ๆ	78.72	14.02	7.27	3.89
ผู้จัดการ- รายวัน	รูปภาพ	50.96	13.38	25.47	10.19
	บทบรรณาธิการ	46.04	11.39	29.70	12.87
	บทความอื่น ๆ	26.47	10.00	52.94	10.59
สยามโพสต์	รูปภาพ	28.04	18.69	11.21	42.06
	บทบรรณาธิการ	47.95	20.55	9.59	21.91
	บทความอื่น ๆ	44.17	16.30	18.78	20.75

จากตารางดังกล่าวจะเห็นว่าประเด็นเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ ให้ความสำคัญในการนำเสนอเป็นอันดับต้นเหมือนกันทั้ง 5 ฉบับ จะเป็นเรื่องความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันได้แก่ การจัดตั้งพรรคการเมือง ความเคลื่อนไหวในการลงสมัครรับเลือกตั้ง คุณสมบัติของพรรคและผู้สมัครแต่ละคน ความเคลื่อนไหวในการหาเสียง รวมถึงถึงความขัดแย้งระหว่างพรรคหรือผู้สมัครด้วยกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ลักษณะข่าวประเภทนี้มีความเคลื่อนไหวชวนให้ติดตาม ประกอบกับมีเหตุการณ์พฤษภาทมิฬซึ่งเกี่ยวเนื่องมาโดยตลอด การที่นายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาจัดตั้งรัฐบาลรักษาการเพื่อให้มีการเลือกตั้งทั่วไป ย่อมทำให้ประชาชนสนใจติดตามข่าวว่าใครจะมาเป็นรัฐบาลในการเลือกตั้งใหญ่ในคราวนี้ ซึ่งนอกจากจะนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเป็นข่าวในหน้า 1 แล้วยังมีการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

คอลัมน์ "รายงาน" (การเมือง)

- ราชครู : ชาติไทย มรดก...หน้าที่...แตกแยก (ผู้จัดการรายวัน, 9 กรกฎาคม 2535)

คอลัมน์ "สัมภาษณ์"

- สัมภาษณ์ นายวิทยา ชันอาสา ผู้สมัครพรรคความหวังใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

คอลัมน์ "จับกระแส"

- กลุ่มราชครูแตกเข้าปวงชนฯ "สุวัจน์" ได้เลขาฯ กร "หัวหน้า" (ผู้จัดการรายวัน, 4-5 กรกฎาคม 2535)

- สก๊อปหน้า 1 สึกชิงพรรคชาติไทย "น้ำชาติ" พินาศ "สิงห์เตี้ย" (ไทยรัฐ, 1 กรกฎาคม 2535)

- กรอบ "คู่เอก" "เชียงราย เขต 1 มารปะทะมาร" ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบอดีตสมาชิกพรรคสามัคคีธรรมที่เปลี่ยนไปลงสมัครพรรคใหม่ ได้แก่ นายมงคล จงสุทธนามนท์ (ชาติพัฒนา) และนายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์ (ชาติไทย)

สำหรับประเด็นข่าวในลักษณะอื่นนั้นการให้ข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เช่น

- สรุปผล "พฤษภาทมิฬ" วันที่สามถวรดสวม พ.ร.ก. เหล็ก (ผู้จัดการรายวัน, 1 กันยายน 2535)
- กรอบ "คำคม" "ตอนยึดอำนาจง่าย แต่ยึดมาแล้วจะบริหารและปกครองอย่างไร (คำพูดของนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี)
- บทบรรณาธิการ "อย่ากล่าวโทษประชาชน" (สยามโพสต์, 23 สิงหาคม 2535)
- กรอบ "เติมพันเลือดและชีวิตผ้าสมรภูมิ 13 กันยายน" (ผ้าสมพันธ์ ปชต. ซึ่งลงติดต่อกัน 7 ฉบับติดกัน (ผู้จัดการรายวัน 1-9 กันยายน 2535)

ซึ่งเป็นข่าวที่ประชาชนกำลังสนใจติดตามในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ ได้มีส่วนในการกำหนดประเด็นจากความต้องการของเหตุการณ์ จึงมีความสำคัญควบคู่มากับการให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง อันได้แก่ หลักการในเรื่องการเลือกตั้ง วิชาการลงคะแนน บทบาทของประชาชน ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประเทศ อำนาจหน้าที่ของประชาชน หรือรัฐบาลพรรค สภาผู้แทนราษฎร กำหนดวัน เวลาเลือกตั้ง ข่าวความเคลื่อนไหวในการเตรียมการเลือกตั้งของฝ่ายราชการ เป็นต้น ซึ่งก็เช่นเดียวกันนอกจากการเสนอในรูปแบบข่าวในหน้า 1 และหน้าอื่น ๆ แล้ว ยังมีการเสนอไว้ในคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น "SO WHAT" -> ประชาธิปไตย โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (ผู้จัดการรายวัน 4-5 กรกฎาคม 2535) "พระสงฆ์กับการเลือกตั้ง" โดยพระมหาสมัย จินตโมสโก (มติชน, 30 สิงหาคม 2535) "การหาเสียงที่เบี่ยงเบน เงินยังเป็นปัจจัยชี้ขาด" (ไทยรัฐ, 5 สิงหาคม 2535) โดยข่าวการทุจริตในการเลือกตั้งจะเป็นแผนอันดับที่สี่ ทั้งนี้ในเรื่องนี้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษมีการเน้นย้ำในเรื่ององค์กรกลางและโครงการ ทมก. (คณะกรรมการร่วมไทยรัฐมหาดไทย-องค์กรกลางด้านการซื้อเสียงเป็นกรณีพิเศษ) เช่น นอกจากเสนอข่าวเกี่ยวกับการทุจริตแล้ว ยังมีการกำหนดเป็นคำขวัญต่าง ๆ รวมทั้งบทความต่าง ๆ เช่น คอลัมน์ หมายเหตุประเทศไทย "อาชีพใหม่-จับซื้อเสียง" (ไทยรัฐ 1 สิงหาคม 2535) การ์ตูน 3 ตอน "การเลือกตั้งครั้งนี้ ถ้าผมไม่ได้เป็น ส.ส. ผมถือว่าผมถูกโกง เพราะผมจ่ายไปแล้วไม่ไปเลือกผม" เป็นต้น

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 แนวทาง ได้ทำหน้าที่และบทบาทในการเสนอข่าวตามแนวทฤษฎีโครงสร้างและระบบที่เท่าเทียมกัน แต่มีความแตกต่างกันในการนำเสนอซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของหนังสือพิมพ์นั้น ๆ โดยหนังสือพิมพ์แนวนิยมจะมุ่งเสนอข่าวสารทั่ว ๆ ไป ในขณะที่แนวคุณภาพนอกจากการเสนอข่าวสารทั่ว ๆ ไปแล้วยังเน้นบทความทางวิชาการซึ่งเขียนโดยนักวิชาการต่าง ๆ มากกว่าในแนวนิยม

วิเคราะห์การแสดงบทบาทที่ประชาชนของหนังสือพิมพ์แนวนิยมและแนวคุณภาพ

จากแนวความคิด บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการกำหนดวาระพิจารณาหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ ได้เพิ่มความเข้มข้นและความถี่ในการเสนอข่าวสารอันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ก่อนการยุบสภา โดยเฉพาะในการแบ่งแยกสมาชิกสภาผู้แทนออกเป็น 2 ฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งสังกัดพรรคที่สนับสนุนการจัดตั้งรัฐบาลของพลเอกสุจินดา คราประยูร อันได้แก่ พรรคสามัคคีธรรม ชาติไทย ประชากรไทย กิจสังคม และราษฎร และพรรคฝ่ายค้าน ซึ่งได้มีการแบ่งแยกกันเป็นพรรคมาร (ฝ่ายสนับสนุนพลเอกสุจินดาฯ) และพรรคเทพ (ฝ่ายค้าน) มาก่อนหน้าที่จะมีการยุบสภาโดยผลของเหตุการณ์พฤษภาทมิฬเมื่อปี พ.ศ.2535 ตัวอย่างเช่น

"อันว่าเทพกับมารนั้น เริ่มมาติดตลตลาตการ เมืองก็เมื่อเกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬนี้เอง ตามที่เข้าใจกับพรรคเทพมีด้วยกันทั้งหมด 4 พรรค คือ พรรคฝ่ายค้าน รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร นี้แหละประกอบด้วยพรรคประชาธิปัตย์ พลังธรรม ความหวังใหม่ และเอกภาพ ส่วนที่เหลือก็เป็นพรรคมาร จะมีพรรคอะไรบ้างคงไม่ต้องบอก พรรคมารก็คือ พรรคร่วมรัฐบาลพลเอกสุจินดา..."

เพราะคำว่าพรรคเทพกับพรรคมารนี้แหละ ทำให้พรรคที่รู้ตัวว่าเป็นพรรคมารในสายตาชาวบ้าน ต้องกระเสือกกระสนดิ้นรน หนีคำว่ามาร" (คอลัมน์ สภาประชาชนในสยามโพสต์, 23 สิงหาคม 2535)

ซึ่งการแบ่งแยกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกเป็น 2 ฝ่าย ดังกล่าว เป็นประเด็นที่ผู้ศึกษาได้สนใจและตั้งสมมติฐานไว้ อย่างไรก็ตามการสังเกตพบภาพงานการกำหนดวาระพิจารณาในเรื่องนี้มีลักษณะการนำเสนอใน 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 จะตอกย้ำคำว่า "मार" อยู่ตลอดเวลา ในแนวทางนี้จะมีหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เป็นหัวหอกที่สำคัญ โดยนอกจากจะกล่าวย้ำในหัวข่าวดังกล่าวแล้ว ยังได้มีการจัดคอลัมน์เปรียบเทียบผู้สมัครว่า "พระหรือमार" ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น "ผู้สมัคร ส.ส.ที่อาสาฆ่าमारและอดีต ส.ส.ร่วมรัฐบาลเลือด" และยังได้มีคำขวัญย้ำในหน้าการเมือง ตัวอย่างเช่น เลือก "मार" เข้าสภา "ห้า" ก็ครองเมือง (เดลินิวส์, 18 กรกฎาคม 2535) ย้ายไปอยู่พรรคไหน หัวใจก็ยึด "मार" (เดลินิวส์, 28 สิงหาคม 2535) "मारร้ายสุดสิ้น ถ้าไทยทั้งแผ่นดินไปเลือกตั้ง" (เดลินิวส์, 11 สิงหาคม 2535) ในแนวนี้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐก็ได้แสดงการเน้นย้ำเช่นกัน โดยนอกจากจะใช้วิพากษ์หัวข่าวหน้า 1 ตัวอย่างเช่น "मार" พัดนิ้วเนีย "สันติ" เคว้างวิงหาคอกกลาง" (ไทยรัฐ, 29 กรกฎาคม 2535) ยังปรากฏอยู่ในคอลัมน์ต่าง ๆ ด้วย เช่น คอลัมน์บุคคลในข่าว "วันนี้การเมืองไทยกำลังแบ่งเป็นฝ่ายธรรมและอธรรม และ 5 พรรคที่ร่วมชู พล.อ.สุจินดา คราประยูร ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี สำนึกศิธรรม ชาตินไทย กิจสังคม ประชากรไทย และราษฎร ถูกสังคมเรียกขานว่า "พรรคमार" (ไทยรัฐ, 7 กรกฎาคม 2535)

แนวทางที่ 2 จะไม่ตอกย้ำคำว่า "मार" แต่จะมีความโน้มเอียงในการที่จะเสนอข่าวสารข้อมูลเฉพาะพรรคฝ่ายค้าน ได้แก่ มติชน ผู้จัดการรายวัน และสยามโพสต์ โดยจะเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพรรคประชาธิปไตย พลังธรรม และความหวังใหม่ เป็นประจำดังตัวอย่างที่เห็นได้จากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันลงบทความ "แมกไซไซกับจำลอง" ติดต่อกันถึง 4 ฉบับ (31 สิงหาคม 2535 - 3 กันยายน 2535) และลงโฆษณาพรรคพลังธรรมและพลตรีจำลอง ศรีเมือง เต็มหน้า 5 ในฉบับวันที่ 12 กันยายน 2535 ส่วนการเลือกตั้งทั้งหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ก็ได้ลงบทความทางอนนี้ (จำลอง ศรีเมือง นักการเมืองไทยคนแรกที่ได้รับรางวัล

แมกไซไซ) ติดต่อกันถึง 3 วัน เช่นเดียวกันโดยนำเสนอข่าวสารข้างพรรค "มาร" น้อยมาก หากเสนอก็จะเป็นเหมือนแนวแรกคือตอกย้ำคำว่า "มาร" ตัวอย่างเช่น รัฐวิงซบดัก "ชาติพัฒนา" ประมวลเข้าพรรค "จิ๋ว" "ประสงค์" อัถ "น้ำชาติ" พวก "มารแปลงร่าง" (มติชน, 12 กรกฎาคม 2535) หาเสียง ทอ.พลังผักและให้ไล่พรรคเทพกระเจิง (สยามโพสต์, 27 สิงหาคม 2535) ปีกมารตั้งรัฐบาล ปลาไหลวิ่งปล่านกั้วน้อยหน้าเทพ (ผู้จัดการรายวัน, 7 กันยายน 2535)

การตอกย้ำตามแนวทางที่ 1 ได้สร้างกระแสที่ชัดเจนของการแบ่งแยก ก่อให้เกิดกระแสการต่อต้านพรรคมาร และอาจมีส่วนผลักดันให้พรรคสามัคคีธรรมสลาย รวมทั้ง พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ภายหลังจากกลับจากถูกเนรเทศไปอยู่ต่างประเทศต้องจัดตั้งพรรคชาติพัฒนาขึ้นมาเพื่อหลีกเลี่ยงกับการอยู่พรรคชาติไทย ซึ่งผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐรายงานยืนยันว่า "การที่พลเอกชาติชายขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรคเพราะเห็นว่าพรรคชาติไทยไม่สามารถดำเนินการทางการเมืองให้ประชาชนยอมรับจากความหวาดระแวงได้" (ไทยรัฐ, 9 กรกฎาคม 2535)

จะเห็นได้ว่าในแนวทางที่ 1 นั้นจะเป็นแนวทางของหนังสือพิมพ์แนวนิยมที่มุ่งเน้นย้ำการแบ่งแยก "เทพ" และ "มาร" ในขณะที่หนังสือพิมพ์แนวคุณภาพจะใช้วิธีการนำเสนอข่าวสารของพรรคฝ่าย "เทพ" หรือฝ่ายค้านเงงตีมากกว่า ซึ่งไม่ว่าจะเป็นแนวใดก็ตามอาจกล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 แนว มีบทบาทในการขึ้นประชาชนเพื่อเข้าไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่อยู่ฝ่ายต่อต้านรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร

จากการวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวข้างต้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับได้แสดงบทบาทกับแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในการให้การเรียนรู้ทางการเมือง โดยเฉพาะในการให้ข้อมูลข่าวสาร และแสดงบทบาทที่เด่นชัดในการกำหนดวาระการพิจารณาในลักษณะที่เท่าเทียมกันทั้งหนังสือพิมพ์แนวนิยมและแนวคุณภาพ